
Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Meløy kommune	Tor-Erik Jule Lian	28.04.2022	2013/980-23/314
Postboks 214		Tidligere dato	Tidligere referanse
8151 ØRNES			

Revisjon av kommuneplanens arealdel - planprogram og varsel om planoppstart - Meløy kommune

Viser til varsel om planoppstart og høring av planprogram av 28.04.2022.

Forsvarsbygg ivaretar Forsvarets arealbruksinteresser i saker som behandles etter Plan- og bygningsloven. Vi har utarbeidet en veileder 'Forsvarets arealbruksinteresser i arealplanlegging'. Veilederen kan lastes ned fra Forsvarsbyggs nettsider: <https://www.forsvarsbygg.no/no/publikasjoner/arealplanlegging/>

Vi viser til vårt innspill til kommuneplanens samfunnsdel i brev av 21.09.2022 når det gjelder Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø. Forsvarsdepartementet har nylig hatt på høring forslag til ny forskrift for skytefelt i sjø der sikkerhetsloven brukes som hjemmel for fastsetting av skytefeltstrukturen. Avhengig av departementets vedtak vil det være to mulige måter å regulere skyte- og øvingsfeltet på.

Dersom departementet vedtar forskriften med hjemmel i sikkerhetsloven før prosessen med kommuneplanens arealdel er sluttført vil følgende gjelde:

Skytefeltene vil da være opprettet ved hjemmel i annen lov (sikkerhetsloven), og plan- og bygningslovens § 11-8 tredje ledd bokstav d) kommer da til anvendelse. Det vil gi følgende planbestemmelse:

«Hensynssone båndlegging etter andre lover (§ 11-8, d) - (H740). Båndlagt etter Sikkerhetsloven. § 7-5, Forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø.»

Dersom forskriften ikke blir vedtatt i tide vil følgende gjelde:

Vi forventer at eksisterende skytefelt innarbeides i arealplanen som hensynssoner etter plan- og bygningslovens § 11-8 tredje ledd bokstav a) Sikrings-, støy- og faresoner (H380). Eventuelle endringer i strukturen vil da være innspill til ny arealbruk for hensynssoner etter samme henvisning. Det vil gi følgende planbestemmelse:

«Hensynssone militær virksomhet – skytefelt (§ 11-8, a) - (H380). Sonen viser forswarets skyte- og øvingsfelt. Det kan ikke tillates faste anlegg i sjø, som akvakulturanlegg.»

Vi oppfordrer Meløy kommune til å undersøke med Forsvarsbygg om ny forskrift er vedtatt når forslaget til kystsoneplan skal sluttbehandles slik at det sikres mest mulig riktig bruk av lovhjemmel for skyte- og øvingsfeltene. Det er foreløpig ikke avklart når en endelig beslutning fra Forsvarsdepartementet vil forelig

Bjørn Bergesen
Leder arealplan
Eiendomsforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til:
Statsforvalteren i Nordland

Postboks 1405

8002

BODØ

MELØY KOMMUNE

Gammelveien 5

8150 ØRNES

Innspill angående kulturminner under vann: Revisjon av kommuneplanens arealdel - planprogram og varsel om planoppstart

Vi viser til ovennevnte oversendt Norges arktiske universitetsmuseum (UM), tidligere Tromsø Museum – Universitetsmuseet, for innspill angående kulturminner under vann. Etter kulturminnelovens § 14 er UM rette myndighet for forvaltning av kulturminner under vann i sjø og vassdrag i Nord-Norge nord for Rana kommune.

Vi har ingen konkrete innspill til planprogram for arealdel av ny kommuneplan på nåværende tidspunkt, men vil påpeke at som ansvarlig myndighet for forvaltning av kulturminner under vann er det viktig at UM blir trukket inn i planleggingsprosesser på et tidlig stadium. Å gi innspill til arealplaner som omfatter sjøareal er et forebyggende arbeid som forhindrer konflikter i forvaltning av kulturminner på et senere tidspunkt.

Vennlig hilsen

Stephen Wickler
forsker

–

stephen.wickler@uit.no

77 64 50 81

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi: Kulturminner i Nordland, Nordland fylkeskommune

Meløy kommune

Att:

Gammelveien 5

8150 Ørnes

Meløy kommune - Planprogram og varsel om planoppstart - revisjon av kommuneplanens arealdel 2022-2023 - innspill

Uttalelse til varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram – kommuneplanens arealdel – Meløy kommune

Vi viser til deres brev datert 28.04.2022, og uttalelsesfrist 10.06.22.

Innledningsvis vil vi gjøre oppmerksom på at vi av adresselisten ikke kan se at akvakulturnæringen (organisasjoner, lokale næringsaktører) har mottatt varsel om planoppstart.

Vi anser det som svært viktig at næringsaktørene kommer tidlig med i dette planarbeidet da disse er viktige brukere av kommunens sjøarealer og denne arealbruken oftest er ekskluderende for andre brukere.

Lokale havbruksaktører har her en mulighet til også å redegjøre for fremtidige arealbehov.

Fiskeridirektoratet region Nordland har ved en rekke dispensasjonssøknader anmodet akvakulturinteressene om å delta aktivt i kommunale planprosesser for å unngå søknader om dispensasjon fra (nylig) vedtatte planer.

Fiskeridirektoratets rolle i planarbeid

Fiskeridirektoratet har som formål å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Samfunnsoppdraget overlapper i stor grad med FNs bærekraftsmål nummer 14 «Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling». Vi skal ivareta fiskeri- og havbruksnæringa sine interesser i planarbeid.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Regjeringen vil legge til rette for økt verdiskaping og arbeidsplasser basert på havets ressurser, og for forutsigbar og bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen. De nasjonale forventningene skal følges opp i kommunenes planarbeid. Forventningene ligger til grunn for Fiskeridirektoratets medvirkning i planleggingen.

Planstatus

Kommuneplanen er kommunens viktigste plan og Meløy kommune reviderte samfunnsdelen av denne planen i 2021 (planen vedtatt i kommunestyret i desember 2021) mens arealdelen, som også omfatter sjømrådene, sist ble revidert i 2013. I samfunnsdelen fremkommer kommunens satsingsområder og strategier og denne delen av kommuneplanen er derfor både retningsgivende og førende for den arealdisponering som nå skal gjøres i arealdelen.

Samfunnsdelen har fem satsingsområder :

- Samferdsel og kommunikasjon
- Rekruttering for kvalitet i tjenesteområdene
- Barn og ungdom
- Et målrettet boligtilbud
- Et ledende næringsliv med nyskaping og bærekraftig utvikling

De enkelte satsingsområder vil ha noe ulike konsekvenser i forhold til arealdisponeringer, men samferdsel og kommunikasjon vil helt klart ha behov for arealavklaringer som muliggjør en gjennomføring av konkrete tiltak. Utbedring av fylkesvei 17 er prioritert (strekningen Ørnes –Glomfjord), men også andre samferdselprosjekter skal tas hensyn til, herunder også sjøtrafikk.

Et ledende næringsliv med nyskaping og bærekraftig utvikling er også et satsingsområde som betinger at det er avsatt arealer som muliggjør dette.

Fiskeridirektoratet region Nordland registrerer at Meløy kommune har fokus på bærekraft hva angår marint liv i fjorder, kyst og hav. Under kap. 4.3.4 heter det blant annet « .. *Det må i revisjonen av arealdelen gjøres en kunnskapsbasert vurdering av både eksisterende lokasjoner og fremtidige lokasjoner for å tilrettelegge for ulik aktivitet langs kysten vår, uten at det går på bekostning av naturmangfoldet i havet og langs kysten. Særlig må eksisterende og fremtidige lokasjoner for akvakultur og planleggingen av disse gjennomgås i arbeidet med revisjonen av arealdelen.*»

Kommunens fokus på bærekraft og ivaretagelse av biologisk mangfold samsvarer langt på vei med Fiskeridirektoratets overordnede visjon om «*Livet i havet – vårt felles ansvar*» og samfunnsoppdraget «*Fiskeridirektoratet skal fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø.*»

Vurdering av planprogrammet

Fiskeridirektoratet region Nordland vurderer at planprogrammet er tydelig med hensyn på formål, planprosess med tidsløp og organisering av planarbeidet, opplegg

for medvirkning (havbruksinteressene er ikke varslet) og behov for utredninger (konsekvens- og ROS-analyse)

Ut fra planforslaget (planprosess og framdrift) skal det foreligge en revidert arealplan til sluttbehandling om drøyt ett år (sommeren 2023).

Meløy kommune vil også opprette en egen nettside for kommuneplanen med informasjon om prosessen, medvirkningsmulighet o.l. Nettsiden skal oppdateres fortløpende slik at dette blir en god kanal for oppdatert informasjon om planprosessen.

Fiskeri- og akvakulturinteresser i kommunen

Fiskeridirektoratets kartløsning [Yggdrasil](#) inneholder data om bl.a. kystnært fiskeri, akvakulturlokalteter og marint miljø. Vi oppfordrer kommunen til å bruke kartverktøyet aktivt i planleggingen av sjøarealene. Kartvisningen «Plan og sjøareal» er tilpasset arealplanlegging. Datasett kan også lastes ned fra nettstedet.

Det er også viktig at områder avsatt til akvakultur er store nok til at anlegget inkl. fortøyninger får plass innen for området eller at område hvor fortøyninger ligger dypere enn 25 meter avsettes som

Fiskerinæringens arealinteresser

Fiskeridirektoratet region Nordland tilrår at de viktigste høste- og ressursområdene for fiskerinæringen bør avsettes som **enbruks** fiskeområder i det juridisk bindende plankartet. Kategorien enbruks bør nyttes for å understreke styrken i disse arealinteressene, og at denne bruken går foran annen bruk som vanskeliggjør eller er uforenlig med utøvelse av fiske.

I vårt kartverktøy er det registrert bruks- og ressursområder. **Ressursområder** er alle gytefelt, viktige oppvekstområder for yngel, viktige beiteområder for fangstbar fisk og viktige vandringsruter for fangstbar fisk. **Bruksområder** er alle ressursområder som det drives fiske i og som kan påregnes å bli brukt i fremtiden. I tillegg er det kartlagt låssettingsplasser.

Fiskeridata i Meløy er dessverre ikke oppdatert hva angår ressurs- og bruksområder. Dette medfører at f.eks. teinefiske etter krabbe ikke er kommet med i våre data som sist ble oppdatert i 2005-2006.

Det anses derfor som ekstra viktig at fiskeri- og akvakulturnæringen involveres i planarbeidet.

Om innsigelse

Fiskeridirektoratet kan fremme innsigelse i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning for fiskeri og tang- og tarehøsting, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vårt saksområde. Det er opp til Fiskeridirektoratet å avgjøre om et spørsmål er av nasjonal eller vesentlig regional betydning og begrunne dette.

Om videre planprosess

Fiskeridirektoratet ber om at innspillene ovenfor blir tatt hensyn til i det videre planarbeidet. Ved videre kontakt i saken, vær vennlig å vise til vårt saksnr. 22/6355 og benytte e-post-adressen postmottak@fiskeridir.no.

Med hilsen

Håvard Dekkerhus
seksjonssjef

Per Sagen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:
Meløy kommune

Gammelveien 5

8150 Ørnes

Saltfjellet reinbeitedistrikt har diskutert saken på styremøte 16. mai og har følgende innspill:

- Det er positivt at hensyn til reindrifta skal vektlegges jfr arealstrategi 10. Vi håper dette innebærer at våre beiteområder dermed sikres et like godt vern som dyrka og dyrkbart areal jfr strategi 9. Vi vil også påpeke at det ved søknader om nydyrking først bør vurderes om det er muligheter for å ta i bruk brakkmark.
- Dersom det avsettes nye arealer til utbyggingsformål evt endringer som berører reindriftsinteressene, ber vi om at disse avklares direkte med distriktet for å sikre kvaliteten i arbeidet med konsekvensutredningen.
- Vi ber om at kommunen på eget initiativ vurderer muligheten av å avsette LNFR-områder med hensynsområde reindrift der hvor kommunen blir kjent med at det kan være interessekonflikter. Oftest vil dette dreie seg om motstridende interesser mellom reindrift og friluftsliv.

Med vennlig hilsen

Eli Forthun
Sekretær/saksbehandler

Tlf 918 04 867

Statens vegvesen

MELØY KOMMUNE
Gammelveien 5

8150 ØRNES

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Jan-Einar Kalvik / 45727778

Vår referanse:
22/82176-2

Deres referanse:
21/1710 22/5334

Vår dato:
30.05.2022

Uttalelse – Meløy kommune – Revisjon av kommuneplanens arealdel – planprogram og varsel om planoppstart

Vi viser til brev datert 28.04.2022 med varsel om oppstart av arbeidet med kommuneplanens arealdel i Meløy kommune. Forslag til planprogram sendes samtidig ut på høring.

Saken gjelder

Planoppstart for arbeidet med kommuneplanens arealdel og forslag til planprogram. Meløy kommune har utarbeidet et forslag til planprogram for arbeidet med arealdelen. Formålet med planprogrammet er å gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen og medvirkning. I planprogrammet er det også forslag til arealstrategier, som gir overordnede føringer for framtidig arealdisponering og samtidig er et verktøy for å realisere satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Arealstrategiene vil bli lagt til grunn for revisjon av kommuneplanens arealdel og plan- og byggesaksbehandlingen i Meløy kommune.

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Statens vegvesen har ansvar for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Statens vegvesens samfunnsoppdrag er «å utvikle og tilrettelegge for et effektivt, tilgjengelig, sikkert, og miljøvennlig transportsystem».

Vi uttaler oss som forvalter av riksveg på vegne av staten, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Statens vegvesen sitt sektoransvar for vegnettet betyr at Statens vegvesen har et overordnet ansvar for at trafiksikkerhet, klima og miljøhensyn og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel. Dette gir oss rett til å

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Dreyfushammarn 31
8012 BODØ

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

stille krav til både statlige, fylkeskommunale og kommunale veger, gater og løsninger for gående og syklende.

Statens vegvesens rolle i denne saken er som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.

Arealpolitiske føringer for planarbeidet

Viktige arealpolitiske føringer for arbeidet er bl.a. vegnormalene og statlige planretningslinjer for samordna bolig-areal og transportplanlegging.

Konklusjon

Statens vegvesen vil være høringspart når planen sendes ut på høring.

Transportforvaltning nord 1

Med hilsen

Jan-Åge Karlsen
Seksjonssjef

Jan-Einar Kalvik
Overingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Meløy kommune

07.6.2022

Gammelveien 5, 8150 Ørnes

Innspill til Planprogram for kommuneplanens arealdel Meløy kommune

I planprogrammet er det fremmet forslag til arealstrategier, som gir overordnede føringer for framtidig arealdisponering og samtidig er et verktøy for å realisere satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Disse er følgende:

1. *Fortetting og styrking av sentrumsområdene i den enkelte bygd skal prioriteres framfor utbygging av boliger, offentlige tjenester, handel og arbeidsplasser lenger unna sentrum. Ørnes skal styrkes som region- og servicesenter.*
2. *Nye boligfelt skal bygge opp under eksisterende tettsteder og etableres nær kommunale tjenester og infrastruktur.*
3. *Gjenbruk og transformasjon av utbyggingsområder skal prioriteres framfor utlegging av nye utbyggingsområder når dette er mulig.*
4. *Det skal legges til rette for bedre kommunikasjon til lands og til vanns for å knytte bygdene og kommunesenteret bedre sammen.*
5. *Det skal legges vekt på gode gang- og sykkelveiforbindelser, spesielt fra sentrumsområder til boligområder, turområder og viktige mål for barn og unge. Snarveier skal ikke sperres eller innsnevres.*
6. *Turområder og leke- og oppholdsområder for barn og unge skal sikres nært opp til boområder, skoler og barnehager.*
7. *Hensyn til klimarisiko og klimatilpasning skal vektlegges.*
8. *Naturverdier på land og i sjø skal ivaretas.*
9. *Dyrka og dyrkbar jord skal sikres mot nedbygging.*
10. *Hensynet til viktige landskaps- og naturverdier, og områder for friluftsliv og reindrift skal vektlegges.*

Et av kommunens satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel er følgende: «5. *Et ledende næringsliv med nyskaping og bærekraftig utvikling*». Forankring av dette finner vi igjen i planprogrammet under arealstrategi, punkt 3. «Gjenbruk og transformasjon av utbyggingsområder skal prioriteres framfor utlegging av nye utbyggingsområder når dette er mulig.».

Vi ønsker at det skal spesifiseres hvilken strategi som skal gjelde for sjøarealer ift. sjømatnæringen da dette på lik linje med næring på land er et viktig punkt å avklare i en arealprosess.

Mvh
Maren Strand
Biologi og Miljøkoordinator
MOWI ASA, Nord

Fra: Maren Elise Nyberg <Maren.Elise.Nyberg@novasea.no>
Sendt: torsdag 9. juni 2022 12:44
Til: Post Mottak
Kopi: Ida Olsen
Emne: Innspill til planprogrammet

Kategorier: Red category

Hei

Nova Sea ønsker å komme med et kort innspill til planprogrammet.

Det er viktig for Nova Sea å ha tilstrekkelig areal både på sjø og land for at vår drift skal kunne fungere. På denne måten kan vi unngå å måtte søke dispensasjon fra plan når vi er pålagt eksempelvis å gjøre små arealendringer på våre anlegg. Vi rekker ikke å komme med konkrete forslag til områder som eksempelvis bør være «Akvakulturområde - nåværende» osv., men vi kan sende over slike forslag senere om ønskelig.

Vi ber ellers om at vi holdes informert om prosesser rundt våre akvakulturanlegg og landbaser i kommunen.

Vennlig hilsen / Best regards

NOVA SEA
Maren Elise Nyberg
Fagansvarlig miljø og myndigheter / Environmental advisor

M +47 45 42 69 48
Maren.Elise.Nyberg@Nova.Sea.no
www.novasea.no

NOVA
SEA

Anmodning om endring av rammene vedrørende reguleringsplan. Dato 08.06.2022.

Til innbyggerne i Meløy. Det er viktig å sette seg inn i prosessen vedrørende planprogrammet som er førende for hva som kan foreslås til den nye arealplan.

Det er ikke lett å henge med i hva som trigger utfallet av en søknad som sendes til byggesaksbehandling. Og man må virkelig sette seg ned for å studere mekanismene. Arealplanlegging og byggesøknader fungerer sammen. Et areal må ha riktig kategori for at det etterlengtede husbyggeprosjektet skal bli godkjent. Akkurat nå foregår det arbeid vedrørende «ny arealplan». Her er en enkel tolkning som likegodt kunne vært skrevet av hvem som helst....

Det tolkes slik at det begynner med kunngjøringen på Meløy Kommunes nettside. Det er en informasjon at det må vedtas rammer og føringer FØR innspill til arealplanen. Et planprogram. Altså vedtas dette planprogrammet FØR innspill fra folk flest vil komme. Så det er her man kan komme for sent om man har innspill til arealplanen som river snerken av grøten.

Dette gjelder områder hvor det vil bygges boliger, industri og annen næring. Det meste blir stoppet uten at det foreligger de riktige markeringer på arealplanen. Og i Meløy i dag er det manko på alle sorter av areal. Det som foreligger viser seg ikke å være tilfredsstillende., for da skulle vi hatt vekst i stedet for nedadgående trender i befolkningskurvene.

Man ut fra skjermbildet under at det foreligger i planprogrammet et forslag til arealstrategi. Det er denne strategien som må endres for at Meløy kan stå klar for boligbygging, næring og annen industri.

DET ANMODES HERVED OM AT STRATEGIEN ENDRES.

Viser med underskrift her på forsiden at man støtter en ny strategi i planprogrammet.

Hvem er vi:

Underskrift:

Skjerm bilde fra nettside:

Meløy kommune starter nå arbeidet med ny kommuneplanens arealdel.

Planprogram

Planutvalget vedtok i sak 15/22 den 20. april 2022 å varsle planoppstart for arbeidet med kommuneplanens arealdel og sende forslag til planprogram ut på høring i seks uker.

- [Kunngjøringsbrev om oppstart av planarbeidet datert 28.04.2022](#)
- [Planprogram for kommuneplanens arealdel](#)
- [Planutvalgets behandling av planprogrammet i sak 15/22](#)

Formålet med planprogrammet er å legge rammer for arbeidet med kommuneplanens arealdel og gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen og medvirkning.

I planprogrammet er det også forslag til arealstrategier, som gir overordnede føringer for framtidig arealdisponering og samtidig er et verktøy for å realisere satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Arealstrategiene vil bli lagt til grunn for revisjon av kommuneplanens arealdel og plan- og byggesaksbehandlingen i Meløy kommune.

Planprogrammet er første trinn i prosessen med revisjon av arealdelen i 2022-2023.

Vi ber om at eventuelle innspill til planprogrammet blir sendt til postmottak@meloy.kommune.no eller til Meløy kommune, Gammelveien 5, 8150 Ørnes **innen 10. juni 2022**.

Som det står skrevet ovenfor, så er dette en bindende ramme som vil fungere som et filter når de faktiske innspill til arealplan fremmes fra innbyggere. Våre ønsker kan derfor bli strøket fordi det filtreres bort av den forhånds-vedtatte «strategi for arealplan». Dette vil historisk sett vare i 10 år og mere. Er strategien uhensiktsmessig, så blir det vanskelig å få utrettet ting man ønsker.

Dette er kommunens søknad og beskrivelse av strategien for arealplanen som fremlegges fylket.

Det flagges at folk må gjøre seg klar for å komme med innspill til den nye arealplanen i august og utover. Faktum er at om man venter til august så er allerede dette filteret vedtatt og da nytter det ikke å komme med ønsker som ikke passer dette «forslag til planprogrammet».

Så det riktige å gjøre er å fjerne de filtre som kan stoppe spenstige planer når vi skal inn med innspill til selve arealplanen.

INNSPILL TIL AREALSTRATEGIEN:

Å fronte Kommunesentret Ørnes er vel ingen imot. Men vi må stille oss imot når det går på bekostning av våre muligheter å realisere skikkelige prosjekter og ideer. Vi trenger mye mere forskjellige arealtyper disponibelt den neste epoke. Vi skal gjøre tiltak for å kunne vokse i hver grend.

Denne saken gjelder alle i Meløy Kommune. Vi trenger ikke ha slike filtre slik det står skrevet i forslaget under. De må fjernes. Jeg tror ikke den menige mann og politiker er klar over disse forslag som ligger til høring. Det går ikke an at det overveldende flertall i meløy kommune ville ha ønsket en slik stram ramme til arealplanen. Det er direkte å båndlegge utvikling når det er skrevet slik det står. OM det skulle vise seg helt nødvendig å ha en slik dramatisk båndtvang så burde i hvert fall dette ha vært flagget hardt ut til alle grendelag og innbygger, slik at dette ikke fremstår som noe snik-agenda. For det er akkurat slik det føles. Å skulle måtte vente 10-15 år til arealplan skal opp igjen for å få jobbe med spenstige prosjekter i de spredte grender, det er å sette spikeren i kisten for en betydelig mengde livs-tørste individer som har sine boligadresser i hele Meløys fulle bredde. Man må snu folketall-prognosene. Det skjer ved å slippe til folk med ønsker om å få til noe.

Skjerm bilde fra det forslaget som foreligger og som skal behandles den 10.juni 2022.

Arealstrategiene kan gjøre det enklere for innbyggere og aktører å komme med gode innspill, samt gjøre det enklere for kommunen å håndtere mange innspill til arealendringer i planarbeidet, ved at arbeidet får en rød tråd og konkrete rammer.

Arealstrategiene gir overordnede føringer for framtidig arealdisponering og er samtidig et verktøy for å realisere satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Strategiene legges til grunn for ny revisjon av kommuneplanens arealdel, og vil samtidig legge opp rammene for all plan- og byggesaksbehandling i kommunen. Forslag til ny arealbruk skal vurderes opp mot arealstrategiene, samt sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

5.2 Forslag til arealstrategier for planperioden

Arealstrategiene skal være førende for planarbeidet. Innspill i planprosessen skal vurderes opp mot disse.

1. Fortetting og styrking av sentrumsområdene i den enkelte bygd skal prioriteres framfor utbygging av boliger, offentlige tjenester, handel og arbeidsplasser lenger unna sentrum. Ørnes skal styrkes som region- og servicesenter.
2. Nye boligfelt skal bygge opp under eksisterende tettsteder og etableres nær kommunale tjenester og infrastruktur.
3. Gjenbruk og transformasjon av utbyggingsområder skal prioriteres framfor utlegging av nye utbyggingsområder når dette er mulig.
4. Det skal legges til rette for bedre kommunikasjon til lands og til vanns for å knytte bygdene og kommunesentret bedre sammen.
5. Det skal legges vekt på gode gang- og sykkelveiforbindelser, spesielt fra sentrumsområder til boligområder, turområder og viktige mål for barn og unge. Snarveier skal ikke sperres eller innsnevres.
6. Turområder og leke- og oppholdsområder for barn og unge skal sikres nært opp til boområder, skoler og barnehager.
7. Hensyn til klimarisiko og klimatilpasning skal vektlegges.
8. Naturverdier på land og i sjø skal ivaretas.
9. Dyrka og dyrkbar jord skal sikres mot nedbygging.
10. Hensynet til viktige landskaps- og naturverdier, og områder for friluftsliv og reindrift skal vektlegges.

Disse punkter som er gul-markert passer til en by. Majoriteten i Meløy bor i en grend. Vi bor her fordi vi kan velge mellom tettere områder og helt frittstående. Denne friheten må bestå.

Å bli skviset i boligmarkedet og fylle penger på parkeringsautomater, det kan de ha andre plasser. Vi må gjøre det helt motsatte. Vi kan ikke kjempe om innbyggerne ved å gjøre det samme som i en by. Og vil man vil ha det akkurat som i en by, så ikke la tiden renne ut mens man venter. Da er det vel bare å få seg en 8000-adresse. Vi har mye større muligheter her i Meløy for å skape et yrende liv og tilfredse folk. Og vi kan velge mellom å leve et aktivt liv eller et rolig og fredelig liv. Alt etter interesser og livsfase. Vi må ha plass til å gro.

Derfor skrives det herved en **Anmodning om endring av rammene vedrørende reguleringsplan.**

Og anmodningen kommer i form av endret tekst av de punkter som legger bånd på livskvalitet i kommende epoke. Det er også tilført noen punkter for å styrke samhold mellom grender og sentrum.

1. Ørnes frontes som region- og servicesenter. Inngår i Meløy Havnebasseng som hovedhavn og knutepunkt. Alle skal kunne reise bekvemt til regionsenteret. Det må styrkes et tilbud for reisende fra grendene slik at denne dags eller døgnreisen blir komfortabel og rimelig. På første klasse!
2. Det legges opp til likestilling mellom fortetning av eksisterende byggefelt og spredt bebyggelse. Ved bebyggelse utenfor kommunal infrastruktur kostes infrastrukturen av utbygger. For elektrisk energi er det allerede slik praksis. Det legges opp til alternative pre-aksepterte løsninger for spillvann frem til det oppnås et større antall ekvivalenter.
3. Det må legges ut betydelig større områder der vi viser til potensialer for bygging av boliger for boende og tilflyttere. Areal som allerede er markert består som tidligere vedtatt. Det skal ikke være behov å vente på at et byggefelt skal være helt utbygget før neste trår til. Ingen skal sperre for den neste.

9. Dyrket mark kan re-etableres i samme eller større grad på alternativ plassering. Det er fordelaktig å ringe inn mye større sammenhengende arealer for dyrking. Større maskiner i dag er skodd for enorme sammenhengende arealer. «Byttearealer», for å få ryddet opp i åkerlappene. Det moderne landbruket må få trå frem på arealer som ikke nødvendigvis trenger å ligge på eller ved de beste hustomter i Meløy. De attraktive tomter må få lov å komme frem.

11. Handel og arbeidsplasser må kunne legges på de plasser der det faller naturlig. Små industrisatsinger og nyvinninger krever arealer som tåler støyforurensing, lukt, større parkeringsområder og plass for sikkerhets-soner. Dette må fritt kunne foreslås unna sentrale strøk.

12. Hver grend må kunne få etablert sitt industriareal som kan huse den teknologien som kommer og er kommet. Nevner produksjon av fornybar energi, bioenergi, energilagring, for å sikre de faste og livsnødvendige installasjoner. Skoler, forsamlingshus, lysløyper og fellesområder kan med ny teknologi og riktig selskapsmodell driftes til et plussregnskap.

13. Det må holdes av areal langs hovedferdselsårer og strategiske knutepunkt for autonome kjøretøy, slik at denne teknologien blir lett å implementere.

13. Gode innspill til arealplanen burde kopieres videre til de grender som ikke er i posisjon for å håndtere dette selv. Vellykkede prosjekter på en lokalitet, kan da kopieres. Utvikling er største grobunn for tilvekst. Trivsel likeså. Når vi rakrygget deler kunnskap og erfaringer mellom bygd og grend, først da er vi raus og kraftfull.

Burde vært skrevet av:

...hvem som helst...

Viser med underskrift på forsiden at man er klar for en ny strategi i planprogrammet.

-slutt-

KYSTVERKET

Meløy kommune
Gammelveien 5
8150 Ørnes

Deres ref.:	Vår ref 2022/2272-2	Arkiv nr	Saksbehandler Håkon Aamodt	Dato 10.06.2022
-------------	------------------------	----------	-------------------------------	--------------------

Uttale til revisjon av kommuneplanens arealdel - planprogram og varsel om planoppstart

Vi viser til deres oversendte dokumenter datert 28.94.2022 vedrørende overnevnte. Det går frem av mottatt informasjon at Meløy kommune ønsker for fremtiden å rette fokus mot en rekke satsingsområder med flere undermål i forbindelse med kommuneplanens arealdel. Disse er:

1. Samferdsel og kommunikasjon
2. Rekruttering for kvalitet i tjenesteområdene
3. Barn og ungdom
4. Et målrettet boligtilbud
5. Et ledende næringsliv med nyskaping og bærekraftig utvikling.

Satsingsområdene er lagt opp slik at dem følger opp en rekke av FNs bærekraftsmål.

Grunnlaget for Kystverkets engasjement i planarbeidet

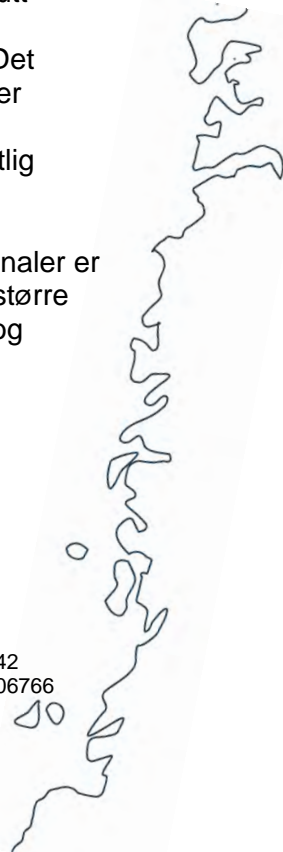
Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Kystverket ligger under Samferdselsdepartementet. Kystverket tar ansvar for sjøveien og produserer viktige fellesgoder for samfunnet. Det overordnede målet for den nasjonale transportpolitikken er et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping, og bidrar til omstilling til lavutslippsamfunnet. Samferdselsdepartementet har gitt Kystverket i oppdrag å bidra til å utvikle et helhetlig transportsystem.

Et velfungerende sjøtransportssystem bestående av farleder, havner og havneterminaler er svært viktig for næringsutvikling langs kysten, og for at norske bedrifter kan inngå i større handels- og produksjonsnettverk, og for at personer skal komme seg mellom hjem og arbeidssted.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Kystverket har veiledning og informasjon om vår rolle i arealplanlegging på våre [nettsider](#)¹. Her finner en også styrende dokument som ligger til grunn for vår medvirkning i planlegging etter plan- og bygningsloven.

Planarbeidet i Meløy kommune kan ha konsekvenser for sjøtransportens rammevilkår, og Kystverket har da rett og plikt til å delta i planleggingen, jf. plan- og bygningsloven § 3-2 tredje ledd.

Kystverkets innspill

Havn

Havner og havneterminaler er viktige bindeledd mellom land og hav, og for folk og næringstransporten langs kysten. Sjøtransporten er avhengig av at havner er effektive og tilgjengelige for brukere som har behov for tjenester som bruker sjøveien. I dette ligger det også et behov for areal til lasting, lossing og lagring, samt terminaler for ulike formål. Det er også viktig at sjøtransporten sikres tilstrekkelig manøvreringsareal rundt aktuell terminal/kaianlegg.

Farleder og ferdsel

Det er viktig at kommunen legger opp til at fremtidig arealdisponering tar høyde for at hoved- og bileder forbeholdes sjøverts ferdsel. Transport og ferdsel til sjøs må ikke hindres av for eksempel plassering av fortøyninger, lektere, oppdrettsanlegg, broer m.m. Kystverket har ansvaret for farledene på sjø, og installasjonene som knyttes til disse.

Hoved- og biled er fastsatt i [forskrift om farleder](#)² som fremkommer i Kystverkets digitale kartløsning Kystinfo, og skal vises som juridiske samferdelslinjer. Det kan være hensiktsmessig å benytte arealformålet farled som enbrukformål i deler av farledene. Eksempler her vil kunne være innseiling til trafikkhavner, i trange farvann og i områder med høy trafikk tetthet.

I kommunens sjøområde kan det være hensiktsmessig å bruke farled eller ferdselsformålet for å sikre innseiling til mindre havner og småbåthavner.

Det vises forøvrig til kap. 6.4.2 i [veileder for planlegging i sjøområdene](#)³ utgitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i mai 2020.

Ankrings-, opplags- og riggområder

Ankrings-, opplags- og riggområder er områder som dekker både nasjonale, regionale og lokale behov for sikker oppankring, og er derfor viktig å ivareta i kommuneplansammenheng. For noen kommuner vil det være behov for å utarbeide mer detaljerte planer og å avsette konkrete områder til disse formålene. Kystverket anbefaler derfor en samlet gjennomgang av arealbehovet, og at aktuell bruk til de nevnte formålene blir vurdert i kommuneplanens arealdel. Vi ønsker i tillegg å minne om at det for områder i sjø vil være nærmere krav om konsekvensutredning knyttet til nye arealformål som eksempelvis ankrings-, opplags- og riggområder. Det vises i denne sammenheng til plan- og bygningsloven § 11-7 nr. 2 og nr. 6.

Næringsinteresser/arealbruk i sjø

---

¹ <https://www.kystverket.no/sjovegen/arealplanlegging/>

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-12-11-1834>

³ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/planlegging-i-sjoomradene/id2700314/>

Økt press på sjøområder kan føre til arealkonflikter mellom ulike interessegrupper, herunder ulike næringsinteresser. Skipsfart, tradisjonelt fiske, akvakultur, natur/friluftsliv mv. er eksempler på slike.

Kystverket anbefaler at kommunen i planprosessen må avklare hvordan behovene til næringer som benytter sjøtransport skal identifiseres, slik at hensynet til disse næringene kan bli vurdert opp mot hensynet til næringer som har interesse i å benytte farvannet til annet enn sjøtransport. Dette kan f.eks. være næringer som vil benytte sjøarealene til ulike former for akvakultur, leverandørindustri, kraftproduksjon, turisme, småbåthavn og næringer som har behov for å bruke sjøen til lagring av innretninger de har produsert.

Klimatilpasning

Arealdisponeringen til kommunen vil ha betydning for hvordan kommunen påvirkes av klimaendringer. En klimatilpasset arealplanlegging vil redusere skadeomfanget som følge av klimaendringer, og dra nytte av eventuelle fordeler som følge av endringer i klimaet. Sjøtransporten er avhengig av en tilfredsstillende maritim infrastruktur for å kunne levere gode og effektive tjenester til sine kunder.

Maritim infrastruktur er blant annet farleder, fyr, merker, moloer og havner/havneterminaler med tilhørende infrastruktur. Klimaendringer knyttet til havnivåstigning, vind-, bølge-, og strømforhold og erosjon vil gi økte utfordringer for etablering/dimensjonering og drift/vedlikehold av maritim infrastruktur.

Kystverket vil presisere viktigheten av at kommunene gjør gode vurderinger knyttet til klimaendringer og arealdisponering i planen, herunder konsekvenser for maritim infrastruktur.

ROS/Konsekvensanalyse

Risiko- og sårbarhetsanalyse er en systematisk fremgangsmåte for å beskrive og/eller beregne risiko for gjennomføring av tiltak i sjøen eller den tilgrensende strandlinjen. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om sjøarealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer som følge av planlagt utbygging. Det kan foretas en grovere kartlegging av risiko og sårbarhetsforhold på dette plannivået. Resultatene av ROS-analysen innarbeides i planbeskrivelse/konsekvensutredning.

I kommuneplanens arealdel skal en konsekvensutredning beskrive virkninger på miljø og samfunn for alle bygge-/anleggsområder. Etablering av tiltak i eller nær sjø og som kan få betydning for sikkerheten og fremkommelighet i farvannet skal derfor inngå i utredningsarbeidet.

Gjennom planmedvirkning vil vurderingen om hvorvidt planforslaget kan få konsekvenser for sikkerhet og ferdsel i hoved- eller biled være sentralt for Kystverket. Vi ønsker derfor å minne om at det for områder i sjø kan knyttes bestemte krav om konsekvensutredning til arealformål, jf. plan- og bygningsloven § 11-7 nr. 2 og 6.

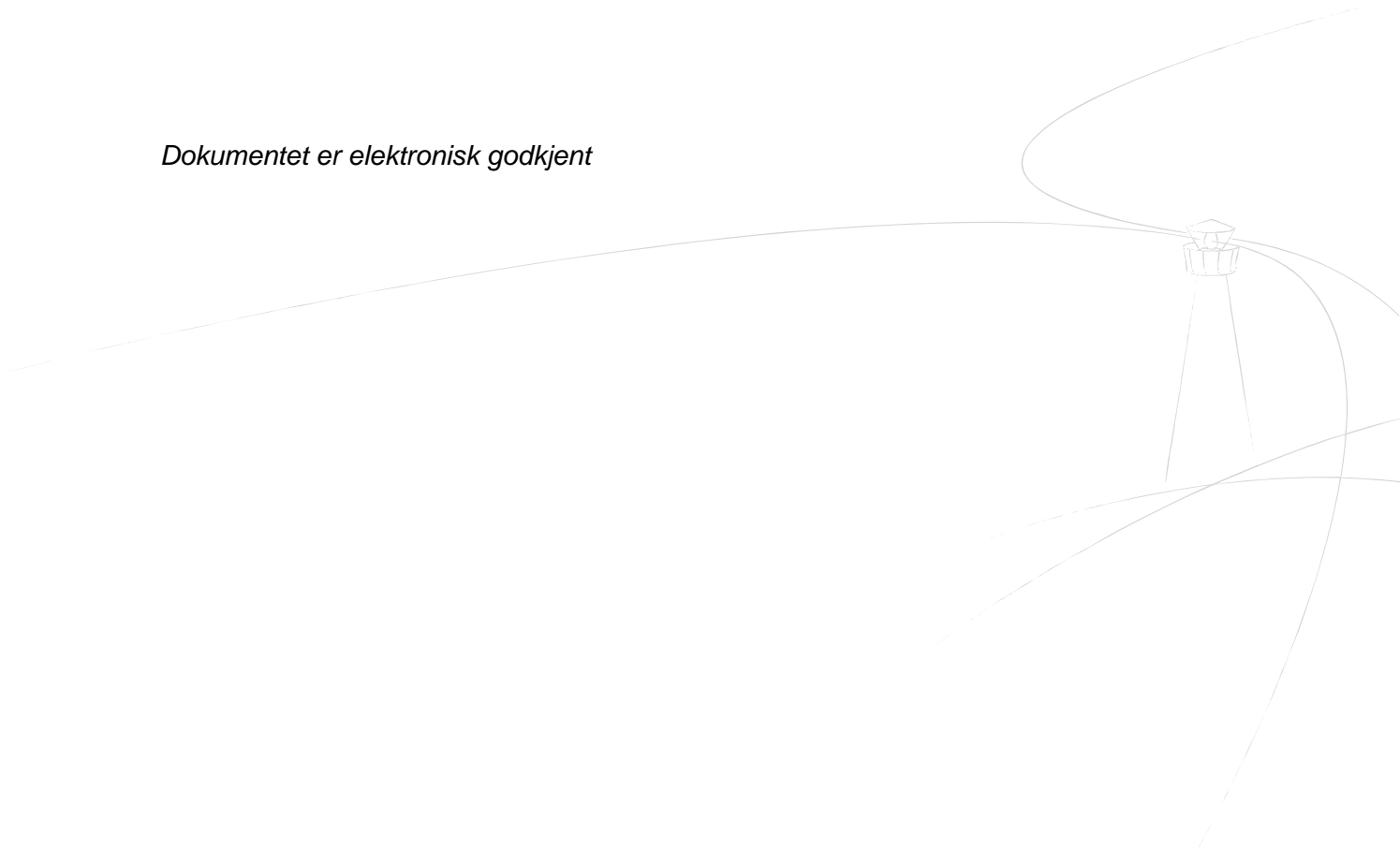
Kystverket har ingen ytterligere innspill til varsel om oppstart og fremlagt planprogram, vi ber om å inkluderes videre i planprosessen.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
avdelingsleder

Håkon Aamodt
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Meløy kommune
Gammelveien 5
8150 ØRNES

Dato: 10.06.2022
Vår ref: 22/03858-2
Deres ref: 21/1710 22/5334

Uttalelse til varsel om planoppstart og høring av planprogram - kommuneplanens arealdel for Meløy kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 28. april 2022.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om planen

Meløy kommune skal revidere kommuneplanens arealdel 2023-2035 og har utarbeidet forslag til planprogram med konsekvensutredning og ber om innspill så langt i prosessen.

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas.

Mineraluttak har lang tidshorison, og det er behov for større forutsigbarhet knyttet til investeringer, uttak og opprydding. Uttak av byggeråstoffer (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette. I tillegg er det viktig at mineralske masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer, der dette er mulig. Dette kan redusere presset på bynære grus- og pukkrressurser og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare dette.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Uttalelse fra DMF

Meløy kommune har registrert ett masseuttak som er i drift, Kleiva massetak - Reipå, samt ett uttak som ikke lenger er i drift, Fonndalen. Fonndalen har drevet betongindustri på en lokasjon med både graftittforekomst (Rendalsvik) som er verdivurdert av Norges geologiske undersøkelse (NGU) til nasjonal betydning¹, og sand- og grusforekomst (Fonndalen) som er verdivurdert av NGU til å ha regional betydning².

Informasjon om uttak, bergrettigheter og gamle gruver er tilgjengelig i vårt kartinnsyn³. Datasett med forekomster (grus og pukke og øvrige mineralressurser) kan lastes ned fra GeoNorges kartkatalog⁴. DMF og NGUs datasett distribueres også som WMS-tjenester, og kan legges direkte inn i kommunens egen kartløsning.

DMF minner om at drift ved uttak av mineralske ressurser skal skje i henhold til bestemmelser i mineralloven med gjeldende forskrifter, samt vilkår i tillatelse etter loven. Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) er myndighet etter mineralloven.

Forvaltning av ikke-fornybare ressurser

Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som kun kan tas ut der de naturlig forekommer. Mineralindustrien i Norge bidrar med en rekke mineraler som er nødvendig for samfunnet, den skaper arbeidsplasser og gir positive ringvirkninger i lokalsamfunnet. Stabil og forutsigbar ressurstilgang er viktig, ikke bare for pågående mineralvirksomhet, men også for virksomheter og produksjon som er avhengig av mineralressurser som råvare. Tilgang på byggeråstoffer spesielt er i mange tilfeller avgjørende for å kunne realisere planlagte utbyggingstiltak. God planlegging og synliggjøring av mineralressurser, på kommunalt og regionalt nivå, bidrar også til å gi mineralnæringen forutsigbare rammebetingelser på kort og lang sikt. DMF anbefaler at det gjøres en vurdering av om eksisterende plangrunnlag i tilstrekkelig grad bidrar til å sikre god og langsiktig forvaltning av kommunens mineralressurser. Videre bør det gjøres en vurdering av om kommunen har tilgang på nødvendige mineralske ressurser for realisering av planlagt utvikling og utbygging.

Arealformål og hensynssone

DMF ser av gjeldende kommuneplan at området ikke er avsatt til råstoffutvinning. DMF har mangelfulle opplysninger om forekomstene er ferdig utdrevet, eller om det er

---

¹ NGU faktaark Rendalsvik:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/mineralressurser/vismiNasOreOmr.php?objid=7465&p_spraak=N

² NGU faktaark Fonndalen:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusPukkDeponiOmr.php?objid=83558

³ DMF sitt kartinnsyn: <https://minit.dirmin.no/kart/>

⁴ GeoNorges kartkatalog: <https://kartkatalog.geonorge.no/>

ressurser igjen som kan utnyttes i fremtidig. DMF oppfordrer Meløy til å innhente informasjon om ressursene i forekomsten og vurdere om området er aktuelt for fremtidig råstoffutvinning. DMF ser at Kleiva massetak – Reipå er avsatt som råstoffutvinning i gjeldende kommuneplan, og anbefaler å videreføre arealformålet for områdene der det er eller planlegges for drift i den kommende planperioden.

Der det åpnes for uttak er det viktig at ressursene utnyttes så optimalt som mulig, både i volum og kvalitet. DMF anbefaler at områder med etablerte uttak og konkrete planer for utvinning avsettes med formål råstoffutvinning i arealdelen. Uttakets driftsområder på kort sikt bør settes av til råstoffutvinning i arealdelen. Mulige framtidige utvidelesesområder bør settes av til områder for fremtidig råstoffutvinning. Det bør unngås å planlegge annen arealbruk som båndlegger arealer i nærheten av områder som på lengre sikt også kan være aktuelle for råstoffutvinning i kommuneplanen.

Forekomster som ikke er umiddelbart aktuelle for utnyttelse i dagens situasjon, men som kan bli viktige eller er ønskelig å ivareta for fremtiden, kan synliggjøres med hensynssone i planen. Rundskriv «Ikrafttredelse av endringer i plan- og bygningsloven og matrikkellova» datert 30. juni 2017, beskriver hensynssone for mineralressurser (§ 11-8):

«Endringen åpner for at kommunene gjennom sin planlegging kan synliggjøre mineralressurser som kan være aktuelle for fremtidig utvinning, og gi retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta denne interessen. Hensikten er å unngå utbygging eller tiltak som kan vanskeliggjøre senere utvinning av mineralske ressurser.»

Hensynssone H590 kan derfor benyttes både for områder med registrerte forekomster med mineralske ressurser og arealer som ligger i tilknytning til etablerte masseuttak, som Kleiva og Fondalen.

Bestemmelser i arealdelen

DMF oppfordrer kommunen til å vurdere følgende krav i utforming av bestemmelsene til ny arealdel:

- Det skal tas hensyn til registrerte mineralforekomster ved alle byggetiltak.
- Der forekomster med byggeråstoff kan bli berørt, vurderes hvordan ressursen kan komme samfunnet til gode før den blir gjort utilgjengelig for fremtidige generasjoner.
- Kommunen bør kreve regulering av nye masseuttak. DMF minner om at mineralloven stiller krav om meldeplikt for uttak over 500 m³, og at uttak over 10 000 m³ krever driftskonsesjon.
- Kommunen bør stille krav som ivaretar utredning av landskapsvirkninger og innarbeidelse av avbøtende tiltak ved drift av masseuttak, og med tanke på ønsket etterbruk ved regulering av uttak.

Konsekvensutredning

I forslag til planprogram står det at Meløy skal utarbeide konsekvensutredning jf. forskrift om konsekvensutredninger § 21. DMF minner derfor om at datagrunnlaget fra NGU skal legges til grunn for utredning ved alle forslag til ny arealdisponering på lik linje med øvrige naturressurser. Dette er en forutsetning for å kunne identifisere vesentlige virkninger på viktige mineralressurser som følge av forslag til ny arealbruk. Alle nye områder som kommer i nærheten av eller i berøring med registrerte

mineralske forekomster eller masseuttak, bør vurderes om de båndlegger tilgang til ressurser i dag og i framtida. Kommunen bør også vurdere om det finnes relevante avbøtende tiltak dersom kommunen anbefaler ny båndlegging.

Klima- og miljøperspektiv

Vi registrerer at bærekraft nevnes som satsningsområder i forslag til planprogram. God og langsiktig planlegging kan resultere i mer effektiv og klimavennlig utvinning av mineralske ressurser. På et generelt grunnlag anbefaler DMF at det blir lagt opp til kortest mulige distanser for transport av byggeråstoff. Dette er i tråd med de nasjonale forventningene og er gunstig for klima-, økonomi- og trafikksikkerhetshensyn. I denne sammenhengen viser vi til Harde fakta om mineralnæringen – mineralstatistikk 2020⁵ som er tilgjengelig på våre nettsider. Kapittel om Miljø og bærekraft er særlig relevant, der det blant annet er gjort rede for forholdet mellom byggeråstoff og klimautslipp fra mineralnæringen som følge av transport av tunge masser.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonssjef

Kristine Stenvik
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristine Stenvik

Mottakere:

Meløy kommune

Gammelveien 5

8150 ØRNES

---

⁵ Harde fakta om mineralnæringen – mineralstatistikk 2020: <https://dirmin.no/harde-fakta-om-mineralnaeringen-mineralstatistikk-2020>

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Poastačujuhuse/adresse Tel: 78 47 40 00
Poastaboksa/postboks 3 Org.nr: 974 760 347
9735 Kárášjohka/Karasjok [váldde oktavuoda/ta kontakt](#)
Áššemeannudeadji Marit Anne J. Bongo
saksbehandler
Tel: +47 78 48 42 70

Meløy kommune
Gammelveien 5
8150 ØRNES

ÁŠŠI/SAK
22/1631 - 3

MIN ČUJ./VAR REF.
22/21326

DIN ČUJ./DERES REF.
21/1710 22/5334

BEAIVI/DATO
07.06.2022

Uttalelse til høring av planprogram og varsel om planstart av kommuneplanens arealdel - Meløy kommune

Viser til brev av 21.04.22 hvor dere sender planprogram for kommuneplanens arealdel ut på høring.

Meløy kommune legger frem et planprogram med tydelige målsetninger med FNs bærekraftsmål i grunn. Sametinget mener det er positivt at det i KU legges opp til at samlede virkninger til berørte reinbeitedistrikter skal vurderes i arealbruksendringer og at et av forslagene til arealstrategiene er at hensynet til viktige landskaps- og naturverdier, blant annet til reindrift skal vektlegges.

Sametingets rolle i planlegging

Sametingets innspill vil påpeke hensyn som bør tas i planleggingen for å sikre samisk næringsutøvelse, kultur og samfunnsliv. Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter LOV-2008-06-27-71, Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven). Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å sikre naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. 3-1). Denne bestemmelsen utfyller lovens formålsparagraf, og er derfor også av betydning ved tolkning av lovens øvrige bestemmelser.

For å ivareta Sametingets veilederansvar i planlegging etter Plan- og bygningsloven, har Sametinget utarbeidet en planveileder: <https://sametinget.no/areal-klima-og-miljo/sametingets-planveileder/>. Vi anmoder kommunen om å benytte Sametingets planveileder aktivt i arbeidet med kommuneplanens arealdel. Vi foreslår at den henvises til under kapittel 2.0 på planprogrammet, som en del av føringer for planarbeidet.

Planprosess og medvirkning

Det er positivt at kommune legger opp til en bred deltakelse i arbeidet med kommuneplanens arealdel, men vi savner en plan på hvordan kommunen skal sikre en av aktiv medvirkning for av den samiske befolkningen, herunder også samiske barn. I lovkommentarer til plan og bygningsloven § 5-1 vises det til at det følger av ILO konvensjonen nr. 169 et særlig ansvar for å sikre en aktiv medvirkning for grupper av den samiske befolkningen. Det bør derfor vises i planprogrammet at representanter for samiske interesser skal aktivt gis mulighet til å medvirke i kommuneplanens arealdel. Sametinget ønsker å fremheve at medvirkning fra samiske interesser i planarbeidet er viktig og verdifullt. Samiske interesser og lokalsamfunn vil kunne være reinbeitedistrikt eller siida, bygdelag, utmarkslag, laksefiskelag, sauebeitelag, forening og andre interesseorganisasjoner. Samiske kultursentre, museer og lignende i kommune eller region kan ha foretatt dokumentasjonsarbeid av tradisjonell kunnskap som vil kunne være relevant i denne sammenheng. Sametinget ønsker å fremheve at tradisjonell samisk kunnskap skal vektlegges som en del av kunnskapsgrunnet ved offentlige beslutninger.

Vi ønsker også å minne om at etter endring i sameloven, kapittel 4 som trådte i kraft 1.07.2021, så har kommuner konsultasjonsplikt overfor representanter for berørte samiske interesser (§ 4-4). Kommunal- og distriktsdepartementet har utarbeidet en veileder for konsultasjonsplikten:

Samisk språk

Sametinget har som mål at samisk språk styrkes og at språket blir en naturlig del av den norske offentligheten. Vi ønsker at det samiske språket tas i bruk i flere sammenhenger på alle plan i samfunnet. Språket er en viktig kulturbærer og identitetsmarkør, og stedsnavn er verdifulle fragmenter av samisk språkarv. Det kulturelle mangfold som framstilles i samiske stedsnavn må komme til syne i alle samiske områder. I følge LOV-1990-05-18-11, Lov om stadnamn (Stadnamnlova) § 9 andre ledd skal *"Samiske og kvenske stadnamn som blir nytta blant folk som bur fast på eller har næringsmessig tilknytning til staden, skal til vanleg brukast av det offentlege t.d. på kart, skilt, i register saman med eventuelt norsk namn."* Sametinget er fagorgan i arbeidet med stedsnavn i henhold til Stadnamnlova. Sametinget forventer at kommunen innlemmer samiske stedsnavn som en naturlig del av sitt planverk.

Samiske kulturminner

Vi kjenner til at kommunen jobber med kulturminneplan. Kommunen har ansvaret for å identifisere, verdsette og forvalte kulturminner i tråd med nasjonale mål, jf. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. I den anledning kan Sametinget som ansvarlig kulturminnemyndighet for samiske kulturminner bistå kommunen med en orientering om samiske kulturminner i kommunen hvis dette er ønskelig. Registreringene av samiske kulturminner er fortsatt mangelfulle, noe som gjør at det i store områder ikke er gjort noen dokumentasjon av samiske kulturminner. Derfor utgjør de kjente kulturminnene sannsynligvis kun en liten brøkdelen av den totale kulturminnebestanden. Vi anser at det er potensiale for nye funn av hittil ukjente automatisk fredete samiske kulturminner i kommunen.

Avslutningsvis vil vi minne om at alle samiske kulturminner fra år 1917 og eldre automatisk freda ifølge LOV1978-06-09 nr 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustuffer, gammetuffer, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig.

Vi ønsker lykke til med arbeidet og ser frem til å bidra videre i planprosessen!

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
juogushoavda / seksjonssjef

Marit Anne J. Bongo
ráđđeaddi / rådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Meløy kommune

Gammelveien 5

8150

ØRNES

Dato 08.06.2022

Sak 2022/464 3

Innspill fra Nordland Fylkes Fiskarlag til varsel om oppstart av planarbeid for Meløy kommunes arealplan og planprogram

Viser til brev fra Meløy kommune datert 28.04.22 med høring av planprogram for utarbeiding av kommuneplanens arealdel, om omfatter hele kommunens areal, både land- og sjøarealene. Nordland Fylkes Fiskarlag takker for å bli invitert til å komme med innspill til høringa.

Meløy er en viktig fiskerikommune, og har fiskeriinteresser lokal, regional og nasjonal verdi innenfor kommunens sjøareal. I Fiskermanntallet er det per dags dato registrert 101 yrkesfiskere i kommunen, noe som er et betydelig antall.

I Bjærfjorden er det registrert et av totalt syv nasjonalt viktige gytefelt for kysttorsk i Nordland, en bestand som er i dårlig forfatning. Denne gytefjorden er svært viktige å ivareta og det må ikke tillates etablering av akvakultur eller andre tiltak som kan skade området kartlagte funksjon. Gytefeltet som helhet bør avsettes til énbruk fiske i kommunens plankart. Ellers er det en rekke rekefelt som det drives aktivt rekefiske på, også disse er ikke forenelig med etablering av faste installasjoner som akvakulturanlegg, fortøyninger og ankerfester. Tråling i dype fjorder krever også et manøvreringsareal, så eventuelle fortøyningsareal for akvakulturanlegg må legges i god avstand fra rekefelt. Alle rekefeltene bør avsettes til formålet énbruk fiske i kommunens plankart.

Det foregår ellers fiske med garn og line etter en rekke arter. Passive redskaper som garn og line er mer fleksible brukere av areal, men der det er kartlagt fiskeplasser av høy lokal og regional verdi, samt gyteområder kartlagt av Fiskeridirektoratet, som viser hvor fiskerne opp

gjennom tiden opplever at fisken samles for å gyte, bør disse områdene avsettes til formålet énbruk fiske. Dette synliggjør og avklarer hva som skal ha prioritet innenfor områdene. Dette oppleves forutsigbart for både fiskere og andre brukere av sjøareal.

Det drives også med krabbefiske i grunne sjøområder i kommunen ned til 50-60 meter. Både krabbefelt og nærhet til rekefelt må være med i vurderingen for hvor akvakulturområder kan etableres. Det er i dag begrensninger ut fra avstand til rekefelt ved bruk av fiskefôr tilsatt kitinsyntesehemmere, som benyttes mye ved luseproblematikk. Det samme gjelder badebehandling i merd ved anlegg som ligger i nærhet til gytefelt kartlagt av Havforskningsinstituttet og rekefelt.

Fiskeridataene for kommunen er mangelfulle og utdaterte. Krabbefeltene er ikke kartlagt. Heller ikke oppvekst- og beiteområder er kartlagt. I arbeidet med arealplanen og konsekvensutredning er det svært viktig at fiskerinæringas interesser blir tilstrekkelig vurdert og belyst. I Meløy kommune er det et aktivt lokalt fiskarlag som bør kontaktes for å belyse fiskerinæringas arealinteresser. Fiskeridirektoratet sitter på sporing- og sluttseddeldata som kan belyse fiskeriinteresser som ikke nødvendigvis ligger inne i de offentlig tilgjengelige kartene på direktoratets nettsider. Her anbefaler vi at kommunen tar kontakt med regionkontoret eller arealseksjonen i Bergen, som kan bistå, slik at en har et best mulig kunnskapsgrunnlag ved en framtidig konsekvensutredning.

Nordland Fylkes Fiskarlag vil be kommunen avsette eventuelle områder til akvakultur som énbruk akvakulturområder, og ikke som flerbruksområder med akvakultur. Kystsoneplanlegging der store områder settes av som flerbruksområder der akvakulturformålet inngår har fungert mindre godt, ikke minst sett fra fiskerinæringas perspektiv. I kommuner hvor det er planlagt på denne måten har det i tillegg vist seg at kommunen i praksis har mistet retten til å avgjøre om/hvor akvakultur skal tillates. Her regnes søknader om akvakultur som planavklart, og kommunen blir formelt sett kun høringspart. I Kystplan Helgeland, som ble vedtatt i 2019, ble store sjøområder åpnet for flerbruk med akvakultur. Likevel tok det kun få måneder før de første dispensasjonssøknadene kom inn fra akvakulturnæringa. Vår erfaring er at flerbruksområder ikke nødvendigvis er positivt for akvakulturnæringa heller, fordi arealbruken for flerbruksområdene er for dårlig avklart, og alle underformålene må veies opp ved en eventuell lokalitetssøknad. Hvis et område er avsatt til akvakultur i en god planprosess skal det mye til for at en lokalitetsklarering ikke går gjennom. Det gir forutsigbarhet for akvakulturnæringa, fiskerinæringa og andre brukere av sjøareal.

I forslag til planprogram skriver kommunen at de vil sikre marint biologisk mangfold som forutsetning for vekst og utvikling for fiskeri- og sjømatnæringa. Kommunen skal etter satsingsområdene i samfunnsdelen bidra til klimatilpasning og at naturmangfoldet ivaretas,

det gjelder og livet i fjorder, kyst og hav. Det må i revisjonen av arealdelen gjøres en kunnskapsbasert vurdering av både eksisterende lokasjoner og fremtidige lokasjoner for å tilrettelegge for ulik aktivitet langs kysten vår, uten at det går på bekostning av naturmangfoldet i havet og langs kysten. Særlig må eksisterende og fremtidige lokasjoner for akvakultur og planleggingen av disse gjennomgås i arbeidet med revisjonen av arealdelen.

Videre i planarbeidet blir kommunen nødt til å vurdere eventuelle innspill om å legge til rette for nye typer akvakultur, som f.eks oppdrett av tare, sjøpølse osv. Nordland Fylkes Fiskarlag er i utgangspunktet positiv til oppdrett av tare, som forhåpentligvis kan bli en stor og viktig næring. Tareoppdrett i seg selv fører ikke til utslipp av giftstoffer eller skader bunnmiljøet nevneverdig, som ved oppdrett av fisk som må føres på, sprer sykdom, slipper ut fecalier, medisinrester og kobber. Likevel kan akvakulturområder til tareoppdrett være i konflikt med andre interesser, ikke minst fiskeri, rett og slett fordi de opptar veldig mye sjøareal. Oppdrett av tang og tare er omfattet av akvakulturloven, og i § 18. i akvakulturloven står det at det for enhver akvakulturlokalitet gjelder en fiskeforbudssone på 100 meter fra anleggets ytterpunkter.

Det er viktig at fiskeforbudssonen også blir vurdert og tatt med i vurderingen under en framtidig konsekvensutredning, dersom det spilles inn utvidelser av eksisterende lokaliteter, men også ved nytt areal til oppdrett av tare eller andre arter. Ulike redskapstyper blir også forskjellig berørt av fortøyningsareal. Fortøyninger i fiskefelt for aktive redskaper, som snurrevad og trål, vil gjøre det vanskelig å utøve fiskeriaktivitet. Garn, teine og line er mer fleksible redskapstyper som i mange tilfeller kan kombineres med fortøyningsareal.

Tareoppdrett er ikke ei lønnsom næring i dag. Det er stor optimisme rundt potensialet til tang og tare, som at makroalger i framtiden skal kunne erstatte importerte ingredienser i fiskefôr, brukes som menneskeføde, som tilsetningsstoff i mat osv. Men det er en rekke utfordringer som gjør at tarenæringa i dag enda må anses å være i startgroppen. Det er utfordrende å få tare til å vokse optimalt på taulengder. Tare er svært avhengig av ha riktige strøm-, temperatur og lysforhold, og den vokser i rykk og napp. Høsteperioden er svært begrenset til få uker, og venter en for lenge slipper taren og avlingen er tapt. Råstoffet brytes svært raskt ned etter høsting, så det må tørkes ganske umiddelbart eller tilsettes konserveringsstoffer og lagres på egnet sted/i siloer. Det må også finnes et marked for taren.

Det må sikres opprydding av lokaliteter for oppdrett av tare ved eventuelle konkurser. Det må kunne stilles garanti om opprydding av lokalitetene for oppdrett av tare/makroalger dersom det ikke blir den suksessen man håper på. Vi må ikke glemme alle de titalls blåskjellokalitetene som ble forlatt, de fleste rundt 2000-tallet, og som har skapt problemer for både stat, kommuner og befolkning, etter at selskapene som drev lokalitetene begjærte seg konkurs. Store sjøområder har blitt sperret for annen bruk over lang tid, og det har

kostet mye å få ryddet opp. Enda står det bruk fra blåskjellanlegg igjen flere steder. Forlatte anlegg er også et stort miljøproblem og bidrar til marin forurensning.

Nordland Fylkes Fiskerilag mener det kan være riktig å sette av områder til formålet tareoppdrett, men dette må fortrinnsvis gjøres i grunne områder, og ikke der det er registrerte fiskeplasser. Det bør imidlertid ikke settes av større arealer til dyrking av tare enn det som reelt sett er behovet. Fiskeridirektoratets statistikk viser at det i 2021 var gitt hele 520 tillatelser til dyrking av tare, hvorav 174 i Nordland. For hele Norge ble det på de 502 tillatelsene kun høstet 249 tonn tare i 2021. Per nå virker det derfor å være langt større behov for å utvikle produkter og markeder, enn å tildele mange flere lokaliteter for tare dyrking. Fiskerinæringa er ei lønnsom næring som har sterk forankring i området, og har fram til nyere tid vært den viktigste næringa i all tid det har bodd folk i nord. Av den grunn mener vi fiskeområder må prioriteres foran områder for tare dyrking, der det evt. er konflikt.

Nå sees det til oppdrett av tare og torsk som arter med stort potensiale. Men vi må ta vare på villfisken og fiskerinæringa også. Det finnes et stort potensial for økt verdiskaping også i fiskerinæringa. I dagens geopolitiske situasjon med økte matvarepriser, klimautfordringer, utfordringer med transport og logistikk og høye drivstoffutgifter er det viktig å ta vare på lokalt næringsliv som kan levere sunn og klimavennlig mat. Det er rimelig at det settes av areal for at tarenæringa kan få gjøre forsøk på å starte opp i større skala og at de forhåpentligvis kan lære seg å mestre tareproduksjon i nord. Men uttesting, prøving og feiling bør ikke gjøres i områder der det er dokumenterte fiskeriinteresser som blir berørt, direkte av anleggssonen, av fiskeforbudssonen eller av fortøyninger og ankerfester, dersom det er kartlagt fiskeplasser for aktive redskaper.

Oppdrett av marin fisk i sjø

Det satses nå sterkt på oppdrettstorsk. Forrige gang det ble satset på torskeoppdrett fikk næringa store problemer med rømt fisk, gyting i merd, kannibalisme og sykdom.

Næringsaktører innenfor torskeoppdrett mener nå at man har kommet så langt med avlsprogrammet at torsken er blitt mer som et husdyr å regne. De største utfordringene knyttet til torskeoppdrett har vist seg å være spredning av sykdom og genetisk påvirkning på ville lokale kysttorskbestander. Allerede i regjeringens strategi for «Bærekraftig framtidsrettet torskeoppdrett» fra 2009 ble det vist til at oppdrett av torsk kunne føre til store problemer for kysttorsken. Det ble derfor slått fast at regjeringa ønsket å innføre et krav om nullutslipp av egg og yngel fra torskeoppdrett innen 2015. Så vidt vi kjenner til er det fortsatt ikke utviklet gode metoder for dette.

Havforskningsinstituttets årlige risikorapport ble nylig publisert 04.05.22. I risikorapporten skriver forskerne om en rekke bekymringer om påvirkningen oppdrettet torsk kan ha på vill torsk, særlig kysttorskbestanden som det står dårlig til med. Næringa påstår at dagens oppdrettstorsk har tilpasset seg et liv i merder, og at problemene man hadde sist torskeoppdrett var i vinden nå er løst. Det finnes ikke dessverre ikke dokumentasjon som kan underbygge denne påstanden, og fram til man får på plass mer kunnskap og erfaring mener Nordland Fylkes Fiskarlag at en må være føre-var når det gjelder etablering av oppdrettslokaliteter for torsk i områder som Meløy, som har kartlagte gytefelt for kysttorsk av både lokal, regional og nasjonal verdi innenfor kommunens sjøareal.

Oppdrett av både laks og marine arter i sjø gjør at en vil få endrede forhold når det kommer til miljø. Føring fører til at vill fisk trekkes til merdene og spiser spillfôr, som igjen påvirker kvaliteten på villfisk. Nøtene må impregneres, og kobber blir ofte brukt til dette, som igjen akkumuleres i bunnsedimentene. Når store mengder fisk lever tett i merder får en ofte problemer med både sykdom og parasitter. Lakselus er et stort problem for oppdrettsnæringa, og dette må behandles med rensefisk, termisk avlusning, mekanisk avlusning, badebehandlinger eller fôr tilsatt kjemikalier som dreper lusa.

Det er i dag forbud mot badebehandling i eller nært gytefelt for kysttorsk kartlagt av Havforskningsinstituttet og rekefelt. Det er også forbud mot bruk av fôr tilsatt kitinsyntesehemmere i nærheten av rekefelt. Torsk får også påslag av lus, da særlig skottelus. Dersom det blir etablert oppdrettslokaliteter for torsk kan dette bidra til økt mengde parasitter i vannmassene, som igjen kan påvirke villfisk negativt og gjøre den mer sårbar for andre sykdommer. Midler som dreper lus skader og/eller dreper også andre marine arter med skall, som krabbe og reke.

Fiskerinæringa har arealbehov og interesser også på land, og under planlegging bør sjø og land ses i sammenheng. Vi anbefaler at det underveis i planarbeidet tas kontakt med Meløy Fiskarlag, slik at lokale fiskere kan konsulteres og orienteres underveis i prosessen.

Det må legges til rette for godt havneanlegg der både de små fiskefartøyene og de større har plass og nødvendige fasiliteter. Marin forsøpling er en stor utfordring for miljø og samfunn. For å hindre at søppel kommer på avveie ber vi om at kommunen har fokus på og sikrer at det er gode, velfungerende og tilgjengelige søppelhåndteringssystemer. Nordland Fylkes Fiskarlag stiller gjerne opp dersom det er ønskelig at vi deltar i eventuelle arbeidsgrupper eller møter i forbindelse med arbeidet med kommunens arealdel og kystsoneplan.

Vennlig hilsen

Hanne Fagertun
Daglig leder

Mira Bolsøy Aasjord
Rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Kopi til:

Meløy Fiskarlag
Statsforvalteren i Nordland
Fiskeridirektoratet
Fiskeridirektoratet region Nordland
Nordland fylkeskommune

Statsforvalteren i Nordland, PB 1405, 80
Postboks 185 Sentrum
Postmottak, Fylkeshuset, 8048 Bodø

Innspill til planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel 2023-2035

5.2 Punkt 1+2 s.13 av 17

Boliger kan være så mangt. Er det snakk om kommunale boliger som er ønsket sentrumsnært? Det må ikke legges for rigide føringer for hvor en etablerer bolig eller virksomhet, mener det må satses på bred bosetting i hele kommunen. Hva som er sentrum er også et vidt begrep i Meløy da tettsteder har flere, jmf. Ørnes som har 2, men 4 handelssteder. Selv om vi har rådhuset på Ørnes kan en del servicetjenester etableres i de ulike grendene/øyene. Vi blir stadig mer digital og bør utnytte mulighetene til en desentralisert tjeneste som vil gi flere muligheten til å arbeide fra sin bygd opp mot kommunesentret. Behovet for nybygg i kommunal regi vil muligens reduseres og kanskje sykefravær kan reduseres om det er flere muligheter for variert arbeid ute i bygdene også.

6.2 Ros Analyse s.14 av 17

I Siste ROS fremlegg framkom det ingen ting om viktig infrastruktur, brudd å strøm og internett vil være en soleklar risiko ved eventuelle naturkatastrofer som skred. Innbyggerne bør sikres på ivaretagelse av viktig kommunikasjon.

7.0 + 9.0 Organisering av arbeidet/Medvirkning s.14-17 og s.16-17

Kommunen bør inkludere innbyggerne ved å gjennomføre fysiske møter i de ulike grendene, det fremgår kun fra teksten at det skal gjennomføres åpne møter men det er viktig at det går bredt ut og ikke lokaliseres til kun noen få bygder. Både fysiske og digitale møter er nødvendig, slik får en inkludert så mange så mulig av innbyggerne i prosessen.

Mvh

Cecilie Hegge (V)

MELØY KOMMUNE
Gammelveien 5
8150 ØRNES

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ole Christian Skogstad (klima- og miljø)
Marit Iversen (boligsosialt)
Elisabeth U. Pettersen (landbruk og reindrift)
Stine Gabrielsen (samfunnssikkerhet)

Innspill - Oppstart av arbeid med kommuneplanens arealdel - 2023- 2035 - Meløy

Statsforvalteren viser til varsel datert 28.04.22 om oppstart av arbeid med revisjon av kommuneplanens arealdel.

Det fremgår av planprogrammet at hensikten med planarbeidet er å få på plass en oppdatert overordnet arealdisponering, hvor særlig tre av satsingsområdene i samfunnsdelen skal følges opp. Dette gjelder samferdsel og kommunikasjon, målrettet boligtilbud og et bærekraftig næringsliv.

Statsforvalterens innspill

Bruk av arealer og endret arealbruk er det som påvirker naturen både på land og i ferskvann mest. Nedbygging og annen arealbruksendring gir fragmentering av leveområder, og påvirker naturmangfold, jordvern, beiteområder og klima. Bare i perioden 1990 til 2019 tok vi ifølge Miljødirektoratet i bruk nesten 1.500 km² nytt areal til utbygging i Norge. Dette tilsvarer en årlig gjennomsnittlig nedbygging på 50 km² (noe som tilsvarer over 7.000 fotballbaner). Ubebygde arealer kan dessuten inneholde store lagre av karbon i jord og vegetasjon, og utbygging vil føre til mer utslipp og mindre opptak av CO₂.

Meløy har store biologiske- og kulturlandskapsverdier. Dette fordrer at det foretas en overordnet, helhetlig og bærekraftig avklaring av bruk og vern i tråd med FNs bærekraftsprinsipper. Konkrete strategiske valg som ivaretar disse prinsippene bør synliggjøres. I så måte er kap. 5.2 i planprogrammet om forslåtte arealstrategier for planperioden fornuftig. I denne sammenheng bør en i tråd med arealøkonomiske prinsipper så langt som mulig lokalisere nye utbyggingsområder til areal som er bebygd fra før, slik at utbyggingen skjer mest mulig konsentrert. I en slik strategi bør spesielt kvaliteten ved fortetting/konsentrering og transformasjon også vies oppmerksomhet. Utbygging i urørte områder med spesielle landbruk, friluftsjakter, natur- og landskapskvaliteter eller kulturminneinteresser bør unngås.

I klimameldingen har regjeringen lagt frem flere tiltak for å redusere nedbygging av skog-, myr- og jordbruksarealer. Kunnskap om utslipp fra nedbygging skal vektlegges i kommunal, regional og statlig arealplanlegging, enten det gjelder bolig- og hyttebygging, samferdselsprosjekter, energianlegg eller annet. Videre bør planen sikre tilgang til trygge, tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer i tråd med de statlige planretningslinjene på feltet. Opplistede arealstrategier i planprogrammets kap. 5.2 er et godt utgangspunkt for å ivareta disse hensynene.

Arealregnskap

Som vi skrev i uttalelsen til kommuneplanens samfunnsdel mener vi arealregnskap er en nødvendig forutsetning om kommunene skal kunne begrunne behov for å ta nye arealer i bruk til utbyggingsformål jf. brev herfra til kommunene av 11.01.22 (se «Arealregnskap - nødvendig begrunnelse for ny arealbruk»). Vi hadde gjerne sett at kommunen hadde fulgt opp dette i samfunnsdelen. Det bør derfor i forbindelse med kommuneplanens arealdel utarbeides en oversikt over tilgjengelige utbyggingsmuligheter til ulike formål i ulike deler av kommunen, og med bakgrunn i dette utformes en arealstrategi i sammenheng med det som realistisk kan forventes av utbyggingsbehov innenfor ulike områder. Arealregnskap bør ligge til grunn for eventuelt å kunne avsette nye arealer til utbyggingsformål i kommuneplanens arealdel.

Særlig om samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Hensikten med de statlige planretningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transportplanleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. Potensialet for fortetting og transformasjon bør utnyttes før nye utbyggingsområder tas i bruk. Nye utbyggingsområder bør styres mot sentrumsnære områder med mulighet for utbygging med mindre arealkonflikter.

Jordbruksarealer er en begrenset ressurs i Norge, og jordvern har lenge vært et politisk mål. Ifølge jordloven skal dyrket jord bare brukes til jordbruksproduksjon, med mindre det foreligger klare samfunnsmessige interesser som tilsier omdisponering. Spredt utbygging skjer ofte på jordbruksareal, og er i mange kommuner hovedårsaken til nedbygging av jordbruksarealer. Utbyggingen er til byggeformål som i utgangspunktet ikke skal skje på jordbruksarealer.

Fortetting kan også bidra til å sikre sammenhengende uberørte naturområder i fjell og utmark. Dette er viktig for å sikre gode vilkår for reindrift og annen beitenæring, ta vare på naturverdier og sikre rekreasjonsområder uten særlig menneskelig påvirkning.

Bit-for-bit utbygging er en av de største utfordringene for reindriften i Nordland i dag. Reindriften er en arealavhengig næring, fordi reinen trenger store, sammenhengende, uberørte beiteområder, tilgang til alle typer sesongbeiter og egnede flyttveier mellom dem. Summen av mange små inngrep og forstyrrelser kan få utilsiktede og store negative følger for reindriften. Fortetting rundt eksisterende grender, bygdesentrum og fritidsboligområder i stedet for spredt utbygging er et viktig grep for å sikre reindriften tilgang til egnede beite-, flytte- og samlingsområder for fremtiden.

LNFR-spredt-områder

Vi ber kommunen nøye vurdere omfanget av LNFR-spredt-områder i kommunen. Plan- og bygningsloven krever at slike områder skal være godt avklart. Dette gjelder både omfang (størrelse på formålsområdet og antall nybygg som er tillatt) og lokalisering for eventuelle nybygg. Store LNFR-spredt-områder gir fleksibilitet for utbygging og utvikling, men kan også gi store utfordringer for en rekke natur- og samfunnsinteresser. Vi anbefaler derfor at LNFR-spredt-områder legges til områder med eksisterende bebyggelse og infrastruktur.

Planprogrammet

For å sikre at konsekvensutredningen oppfyller forskriftens krav, bør planprogrammet stille krav om valg av metodikk og beskrivelse av kilder og usikkerhet, for eksempel ved å vise til veileder T-1493 – «Konsekvensutredninger – kommuneplanens arealdel». For å sikre at utredningskravene som følger av naturmangfoldlovens kap. II etterleves, er det vesentlig at foreslåtte arealdisponeringer begrunnes ut fra behov. Behovene bør være forankret blant annet i arealregnskap for kommunen. Samtidig er det vesentlig at planprogrammet stiller krav om at samla belastning av forslaget blir tilfredsstillende beskrevet. Vi viser her spesielt til naturmangfoldlovens § 10 og § 12, og forskrift om konsekvensutredninger kap. 5.

Sosial boligpolitikk

Ett av satsingsområdene i revisjonen av kommuneplanens arealdel, er å jobbe for et målrettet og mangfoldig boligtilbud i både kommunal og privat regi. Det opplyses at Meløy ønsker å ivareta eldre samt sårbare grupper i boligmarkedet, i tillegg til å sette av arealer for selvbygging, samt tilrettelegge for utleieboliger. Arbeidet med den sosiale boligpolitikken knyttes direkte opp mot FNs bærekraftsmål, og dette oppleves som et godt grep.

Under tema arealstrategier i kap. 5.2 ser vi at det legges opp til fortetting i kommunens ulike sentrumsområder, og at eventuelle nye boliger skal lokaliseres i nærheten av andre tjenestetilbud, transportløsninger og med adkomst til tur og leke- og oppholdsområder. Kort sagt synes det som at Meløy kommune i sitt planarbeid (samfunnsdel, arealdel, samt det pågående arbeidet med boligpolitisk plan) har en helhetlig tilnærming til den lokale boligsosiale politikken, og dette oppleves fra Statsforvalterens ståsted som svært positivt.

Miljø

Våtmarksområder (spesielt kystmyr), strandsonen, gruntvannsområder, spesielle utforminger av løvskog og sanddyner har spesiell stor betydning for naturmangfoldet i kommunen. Omdisponering av arealer og menneskelige arealinngrep utgjør den største trusselen mot naturmangfoldet i verden. Menneskelig aktivitet har blant annet endret 75 % av miljøet på land (jf. Naturpanelets første hovedrapport).

Våtmark

Våtmarker er ett av hovedøkosystemene i Norge som per i dag har lavest økologisk tilstand. Dette er på grunn av en rekke påvirkninger og trusler: fragmentering, drenering, omgjøring av våtmarker til jordbruksland, torvhøsting og nedbygging. Flere våtmarkssystemer, herunder flere myrtyper, er derfor oppført på Norsk rødliste for naturtyper. Myr er levested for mange planter og dyr. Fordi våtmarkene har så rikt plante- og dyreliv, er de svært populære landingsplasser for trekkfugler på vei nord om våren og sør om vinteren. I tillegg til at de utfyller ulike habitatkrav for mange fuglearter er de spesielt viktig for evertebrater. Myr har stor kapasitet til å lagre og fordrøye vann, noe som igjen virker flomdempende. Våtmarkene har også en viktig funksjon med tanke på å rense vann. I tillegg er myr viktige områder for lagring av karbon.

Betydningen av dette blir klargjort i NINA-rapporten «Karbonlagring i norske økosystemer», Vi oppfordrer derfor kommunen til å utarbeide oversikt over områder som er viktige som karbonlagre. Dette gjelder først og fremst myr- og våtmarksområder og områder med gammel skog. Vi viser i denne sammenhengen til forannevnte temahefte 76 fra NINA. Kommunene har et spesielt ansvar for å bidra til å oppfylle nasjonale mål om reduksjon i utslippene av klimagasser, blant annet

gjennom å unngå eller begrense arealbruksendringer som medfører utslipp. Kommuneplanen bør utformes slik at en i fremtiden hindrer nedbygging av karbonrike arealer. Dette for å redusere utslipp av klimagasser, og samtidig ivareta våtmarksområdenes funksjon som leveområde, samt den flomdempende og vannrensende effekt.

Strandsoner

Plan- og bygningsloven har i § 1-8 andre ledd et forbud mot å sette i verk tiltak nærmere sjøen enn 100 meter fra strandlinjen målt i horisontalplanet ved alminnelig høyvann. Dette forbudet gjelder så langt ikke annen byggegrense er fastsatt i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan, jf. bestemmelsens tredje ledd. At forbudet i § 1-8 andre ledd kan settes til side eller innskrenkes av kommunale arealplaner, innebærer ikke at kommunen står fritt til å åpne for bygging i strandsonen. Ved all planlegging i hundremetersbeltet langs sjøen plikter kommunene å legge vekt på de særskilte arealdisponeringshensyn som er angitt i § 1-8 første ledd. I Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s. 64 fremholder departementet at bygging i strandsonen bare bør tillates på arealer som ikke har verdi for andre formål, som blant annet landbruk, friluftsliv, biologisk mangfold og kulturmiljø. Der det tillates videre bygging på arealer som allerede er delvis utbygd, bør allmenne turveier og friarealer innpasses. Videre fremholdes det i proposisjonen at nye bygninger bør trekkes så langt unna sjøen som mulig, og at utvidelse av eksisterende bygninger bør skje i retning bort fra sjøen. Disse forholdene er også gjort gjeldende i Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen fastsatt 28. mai i år.

Det bør foretas en kartlegging av den funksjonelle strandsonen langs sjøen innenfor allerede avsatte/utbygde områder (bl.a. hvor eldre reguleringsplaner gjelder og det ikke er angitt byggegrense) og i områder som er aktuelle for fremtidig utbygging. Med funksjonell strandsoner menes den sonen som står i innbyrdes samspill med sjøen både økologisk, topografisk og/eller bruksmessig. Den kan dermed være både smalere og bredere enn 100 meter. Den funksjonelle strandsonen vil naturlig inngå i vurderingsgrunnlaget for hvor byggegrensen mot sjø skal trekkes, og da ut fra hensyn til bl.a. landskapsverdi, ferdseil og friluftsliv i disse områdene.

Kommunen har en rekke små og større vassdrag som representerer store verdier for naturmangfold og friluftsliv. Vegetasjonsbeltet langs vassdragene og deltaområder er viktig å bevare både som levested for planter, dyr og fugler, og som buffer mot avrenning fra innmark og erosjon som følge av flom. Selv om et begrenset naturlig belte langs vassdrag er underlagt et særskilt vern i henhold til vannressurslovens § 11, har kommunen slik loven § 1-8 femte ledd er formulert etter lovendring 19. desember 2014 en alminnelig plikt til å vurdere hvorvidt vassdrag skal vernes med særskilte forbud mot bebyggelse gjennom kommuneplanens § 11-11 nr. 5. De blågrønne strukturene bør generelt vies en spesiell oppmerksomhet i planen.

Landbruk og reindrift

Pbl. § 3-1 angir oppgaver, mål og krav som skal inngå i planleggingen og som planer skal bidra til å løse eller sikre. Tre av kravene som er listet opp er at planer skal b) sikre jordressursene, c) sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsnivå, og d) legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling. Det er en klar forventning om at planmyndighetene gjennom sine planer, ivaretar ressursgrunnlaget og legger til rette for verdiskaping og utvikling i primærnæringene innenfor landbruket (jordbruk, reindrift og skogbruk).

I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 har fylkeskommunene og kommunene fått økt handlingsrom og større ansvar for å sikre nasjonale og vesentlige regionale interesser i planleggingen. Et bærekraftig velferdssamfunn er avhengig av at det skapes verdier og

arbeidsplasser i hele landet. Landbruket og utmarksressursene er viktige for matproduksjon, bosetting, kulturlandskap og som grunnlag for nye, grønne næringer. Skogen kan i tillegg til produksjon av trevirke, gi positive klimagevinster gjennom opptak av CO₂ og binding av karbon. Reindriftsnæringen er en kulturbærer og har stor betydning for utvikling av samisk språk og kultur i Nordland.

Regjeringen ber kommunene velge utbyggingsløsninger som sikrer landbrukets næringsgrunnlag og reduserer omdisponeringen av dyrka mark. De slår videre fast at det er viktig at naturgrunnlaget for samisk kultur og språk, næringsutvikling og samfunnsliv sikres. Kommunale og regionale planer bør trekke langsiktige grenser mellom by- og tettstedsområder og store sammenhengende landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsområder.

Tydelige signaler om jordvern

Fra dagens regjering og storting er det en tydelig holdning til at jordvernet skal vektlegges i større grad enn tidligere. Nasjonal jordvernstrategi ble i 2015 vedtatt av Stortinget, med klare forventninger om å redusere omdisponering av dyrket jord og dyrkbar jord. Strategien ble oppdatert i forbindelse med statsbudsjett for 2019 og [andre gang i forbindelse med jordbruksoppgjøret i 2021](#). Det er et nasjonalt mål at den årlige omdisponeringen av dyrka jord ikke skal overstige 3 000 dekar, og at målet skal være nådd innen 2025.

I slutten av 2018 sendte landbruks- og matministeren ut et [brev til fylkesmennene \(nå statsforvalterne\)](#) for å klargjøre jordvern som nasjonal eller vesentlig regional interesse i kommunenes planlegging. Brevet viser tydelig hvilke vurderingskriterier som er aktuelle når statsforvalteren skal fremme innsigelser med bakgrunn i jordvern. I år har statsrådene for LMD og KDD til alle landets kommuner og fylkeskommuner understreket at bevaring av dyrket jord er en nasjonal interesse. En må ta vare på jordbruksarealene over hele landet for å styrke beredskapen og matsikkerheten. Det er viktig for regjeringen å sikre at jordvern er et prioritert overordnet hensyn i arealforvaltningen.

Statsforvalteren i Nordland har fulgt opp de nasjonale målsettingene og vedtatt en strategisk plan for jordvern i Nordland. Denne planen beskriver hvordan forvaltningen, og særlig kommunene, skal følge opp jordvernhensynet i arealplanleggingen. Vårt mål er at det ikke skal omdisponeres mer enn 150 daa dyrka og 150 daa dyrkbar jord i Nordland per år. Helst bør årlig omdisponering være lavere enn dette. Det er positivt at kommunen har som mål å omdisponere mindre dyrka jord. Vi ber dere spesielt vurdere å tilbakeføre arealreserver med dyrka jord til LNFR formål.

For å sikre at det fortsatt kan drives landbruk i kommunen trenger man kunnskap om lokale forhold. God dialog mellom landbruksforvaltningen og planavdelingen er en viktig forutsetning for at de kommunale planene skal ivareta arealressursene. I tillegg bør kommunen legge til rette for god dialog med landbruksaktørene i kommunen, slik at innspill og ønsker fra næringen kan tas med videre inn i planlegging.

Ansvar for å sikre ressursgrunnlaget for reindrift

SSB Analyse publiserte 1. desember 2021 artikkelen «Utbygging får konsekvenser for reinbeiteområder». Samlet effekt for reindriftsnæringa som følge av fysiske inngrep og forstyrrende aktivitet beskrives her. Siden inngrep i reinbeiteområder kan føre til redusert beitebruk i størrelsesorden flere kvadratkilometer rundt inngrepet, innebærer det at konsekvensene kan være langt større enn arealbeslaget av selve inngrepet.

Etablering av samarbeidsformer som sikrer at ulike bruksinteresser i utmarka blir ivaretatt, vil være i tråd med FNs bærekraftsmål 17. Statsforvalteren har i sitt embetsoppdrag fått ansvar for å gjøre offentlige myndigheter bevisst på det ansvaret som følger av Grunnlovens § 108 og folkerettens regler om urfolk og minoriteter. Samisk reindrift i Nordland er nært knyttet til samisk kultur, språk og samfunnsliv. Ut fra Grunnloven, folkeretten og intern norsk rett skal myndighetene legge forholdene til rette for å sikre og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv. Dette ansvaret påhviler både sentrale, regionale og lokale myndigheter. I arealplansammenheng innebærer det å sikre fortsatt nomadisk reindrift i fylket. Beiteressursene og mulighetene for å flytte reinen mellom beiteområdene må derfor sikres for framtida. Disse oppgavene følger også av reindriftingslovens formålsparagraf § 1 andre ledd.

Det er bra at kommunen arbeider for å få på plass et best mulig kunnskapsgrunnlag om reindriftings arealbruk. Reindriftingsretten er opparbeidet gjennom alders tids bruk, og er en rettighet på linje med grunneierretten. Reindriftingsutøverne bør inviteres direkte inn som deltakere i planarbeidet, gjerne gjennom særmøter om temaene næring og samisk kultur og for gjennomgang av arealdisponeringer som kan påvirke reindriftingsinteresse i kommunen. Statsforvalteren stiller gjerne opp på slike dialogmøter. Tidlig avklaring av interesser gir bedre mulighet for å finne løsninger som fungerer for alle parter.

Berørte reinbeitedistrikt (Hestmannen/Strandtindene og Saltfjellet reinbeitedistrikter) har en viktig rolle i plansaker i reinbeiteområdet, både som rettighetshaver og som kunnskapsleverandør for bruken av ulike områder til reindrift. Reinbeitedistriktet vil være en viktig kilde til informasjon for konsekvensutredningen av temaet reindrift, da de kjenner detaljene rundt bruken av området best. Siden reinbeitedistriktet og Statsforvalteren har ulike roller i forbindelse med arealsaker, må kommunen forholde seg til begge aktører i planarbeidet.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Hensynet til samfunnssikkerhet skal være førende for arbeidet med kommuneplanens arealdel, og risiko- og sårbarhetsanalyser er et viktig verktøy for å sikre at planer fremmer hensynet til samfunnssikkerhet.

Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Området med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap, jf. plan- og bygningsloven § 4-3.

For Meløy kommune er det spesielt viktig at hensynet til flom, skred og havnivåstigning med påfølgende stormflo og bølgepåvirkning blir utredet i ROS-analysen, og ivaretatt gjennom hensynssoner og bestemmelser. Nedslagsfelt til drikkevann bør avmerkes i planen som hensynssone. Området rundt storulykkevirksomhet skal avmerkes i planen som hensynssone med bestemmelse. Viser til DSB sin [veileder om sikkerhet rundt storulykkevirksomheter](#).

Statsforvalteren anbefaler kommunen å bruke DSB sin veileder om samfunnssikkerhet [Metode for risiko- og sårbarhetsanalyse i planlegging](#) til gjennomføring av ROS-analyse. I tillegg vil kommunens helhetlige ROS-analyse også være et viktig grunnlagsdokument i det videre arbeidet med ROS-analysen i arealdelen.

Kommunen oppfordres til å implementere klimatilpasning som en del av arbeidet med samfunnssikkerhet, og jobbe systematisk og helhetlig på tvers av sektorer i kommunen. Kommunen bør basert på lokale forhold, vurdere hvordan endringer i klima kan påvirke blant annet samfunnssikkerhet, kritisk infrastruktur, natur- og kulturmiljø, befolkningens helse, samt forutsetninger for berørte næringer, og hvordan dette skal følges opp, jf. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Herunder bør klimatilpasning være en del av ROS-analysen. I arbeidet med samfunnssikkerhet i plan, og klimatilpasning spesielt, oppfordrer vi kommunen til å benytte seg av [Kunnskapsbanken](#) til DSB.

Gjennom nasjonale forventningene til kommunal planlegging 2019-2023 forventer regjeringen at kommunene legger vekt på klimatilpasning og samfunnssikkerhet i sin planlegging, og legger de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivinger til grunn for arbeidet. Kommunen må planlegge med tanke på hyppigere og større flommer, økt skredfare og stigende havnivå med påfølgende høyere stormflo. Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (SPR) gir føringer for kommunenes, fylkeskommunenes og statens arbeid med klimatilpasning. Det er utarbeidet en egen veileder for hvordan klimatilpasningsarbeidet kan gjennomføres. Her er det henvisninger til lovkrav og lenker til en rekke eksempler. Veilederen tar for seg klimatilpasning for både planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, temaplan og reguleringsplaner. Veilederen viser også til hvilket ansvar ulike offentlige aktører har i klimatilpasningsarbeidet. Veilederen finner dere [her](#).

I arbeidet med klimatilpasning, er klimaprofilen for Nordland et viktig kunnskapsgrunnlag og hjelpemiddel i kommunenes overordnede planlegging. Klimaprofilen finnes på www.klimaservicesenter.no. Statsforvalteren i Nordland har utarbeidet temperaturprofiler, nedbørsprofiler og fremtidige stormflonivåer for ulike steder i Nordland basert på klimaprofilene. Disse dataene finner dere [her](#).

Digitaliserte plankart

Kommuner som har geosynkronisering av plandata med Kartverket må sørge for at også høringsutkast blir gjort tilgjengelige for synkronisering. Kommuner som ikke har geosynkronisering må fortsatt sende høringsutkast av alle plantyper til plannordland@kartverket.no. Planen vil da både bli kvalitetssikra og gjort tilgjengelig gjennom Nordlandsatlas.

Samordning av statlige innsigelser i Nordland

Statsforvalteren har i henhold til Kommunal- og moderniseringsdepartementets brev av 22.12.17 ansvar for å samordne innsigelser fra regionale statsetater i Nordland i plansaker. Vi ber om at kommunen setter av tid til dialog med berørte statlige myndigheter, i den grad det dreier seg om arealkonflikter. En slik dialog bør fortrinnsvis skje før saken sendes på offentlig ettersyn. Statsforvalteren kan bidra til å gjennomføre en slik dialog.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Ole Christian Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
NORDLAND FYLKESKOMMUNE

Meløy kommune
Trond Skoglund
Gammelveien 5

8150 ØRNES

Innspill til planoppstart og uttalelse til planprogram - kommuneplanens arealdel - Meløy kommune

Nordland fylkeskommune har mottatt oppstartsvarsel og forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel i Meløy kommune. Både land- og sjøarealene vil bli en del av den reviderte kommuneplanens arealdel. Det er svært positivt at kommunen nå reviderer sin kommuneplanens arealdel, da den forrige ble vedtatt i 2013. Frist for innspill var 10.06.22, grunnet stor saksmengde ba fylkeskommunen om utsatt frist til slutten av august 2022.

Planprogrammet peker spesielt på 3 av satsingsområdene i samfunnsdelen som har stor betydning for hvilke valg som gjøres i arealdelen:

- Samferdsel og kommunikasjon
- Et målrettet boligtilbud
- Et ledende næringsliv med nyskaping og bærekraftig utvikling

I tillegg kommer de to satsningsområdene *rekruttering for kvalitet i tjenesteområde og barn og ungdom*, som får konsekvenser for videre planarbeid med kommuneplanens arealdel.

Med bakgrunn i lov om kulturminner, naturmangfoldloven, vegloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Nordland fylkeskommune følgende innspill og uttalelse til planprogram:

Merknader til planarbeidet

Planprogrammet legger opp til en kobling mellom den nylig vedtatte kommuneplanens samfunnsdel og revideringen av kommuneplanens arealdel. Det er positivt at kommunen vil at arealstrategiene fra kommuneplanens samfunnsdel skal være førende for dette planarbeidet, for å sikre god sammenheng mellom planene, samt mellom kommunens visjon og ønsket arealbruk og vern.

Planprogrammet legger opp til flere gode grep gjennom planprosessen som er vurdert til å gi gode forutsetninger for at kommuneplanens arealdel vil bli det ønskede styringsverktøyet for samfunns- og stedsutviklingen i kommunen. Slik som at det vil bli gjort en gjennomgang av allerede regulerte arealer som enda ikke er bebyggt og hvorvidt disse fortsatt har er aktuelle for utbygging.

Gjennomgang og vurderinger tilknyttet bruk av arealformål LNFR-spredd, vil også bidra til å styrke arealdelen som et styringsverktøy.

I planprogrammet løftes bærekraftsmålene frem, og de tre dimensjonene sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Dette er bra og i henhold til nasjonale og regionale interesser og forventninger. Det da å se næringslivets behov for utvikling i sammenheng med natur- og klimahensyn, slik det står beskrevet, blir svært viktig. Besøksforvaltning med sine ulike perspektiver, kan bidra til å se samfunns-, steds- og næringsutvikling i sammenheng ivaretagelse og bruk av natur- og kulturressurser.

For å sikre dette og gi et kunnskapsgrunnlag til arealstrategier, bør kommunen utarbeide et arealregnskap. En oversikt over nåværende arealformål og forslag til nye arealformål, vil gi kommunen et bedre grunnlag for å se arealbruken i sammenheng, og å vurdere konsekvenser for naturmangfold og andre viktige tema som følge av foreslåtte arealbruksendringer.

Det blir først gått inn på merknader tilknyttet regionale interesser, deretter merknader til planprogram og til sist veiledning.

Regionale interesser

Kulturminner og kulturmiljø

Automatisk fredete, arkeologiske kulturminner

De arkeologiske kulturminnene representerer en ikke-fornybar ressurs. Plan- og bygningsloven er det viktigste instrumentet for å sikre denne kulturhistoriske ressursen en god forvaltning.

Fylkeskommunen forventer at kulturminner og kulturmiljø er et av temaene som skal konsekvensutredes. Vi minner om at opplysningene i Riksantikvarens kulturminnedatabase *Askeladden* (<https://askeladden.ra.no>) ikke representerer noen endelig fasit når det gjelder kulturminnetilfanget i kommunen. De fleste fornminnene er med stor sannsynlighet ennå ikke kjent. Dette innebærer at fylkeskommunen – som tidligere - må få tilsendt planlagte tiltak som reguleringsplaner, fradelingssaker og søknader om bygging av landbruksveger for kulturminnefaglig vurdering og uttalelse. Vi anbefaler at første kulepunkt i opplysende retningslinjer til § 7 i gjeldende kommuneplanens arealdel videreføres.

Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at det vil være mulig å få avklart byggeområder som planlegges i kommuneplanen, i forhold til automatisk fredete, arkeologiske kulturminner. Som tiltakshaver vil kommunen da måtte dekke kostnadene ved registreringsarbeidet på vanlig måte, jf. kulturminneloven § 10.

Automatisk fredete kulturminner skal markeres i plankartet med hensynssone jf. plan- og bygningsloven (PBL) § 11-8. tredje ledd, bokstav d).

Fylkeskommunen anbefaler at kommunen vurderer om viktige kulturmiljø og kulturlandskap også bør synliggjøres og gis vern gjennom bruk av hensynssone jf. PBL § 11-8. tredje ledd, bokstav c) *sone med særlige hensyn til bevaring av kulturmiljø eller landskap*, med tilhørende retningslinjer for å ivareta interessene.

Det vises til egne kulturminnefaglige innspill fra Sametinget og Norges arktiske universitetsmuseum om henholdsvis samiske kulturminner og kulturminner under vann.

Akvakultur og fiskeri

Siste satsningsområde fra kommuneplanens samfunnsdel, som vist til i innledningen, forstås av fylkeskommunen blant annet å omfatte sikring av marint biologisk mangfold som en viktig forutsetning for vekst og utvikling for fisk- og sjømatnæringen.

Arealstrategiene fra kommuneplanens samfunnsdel sier imidlertid ikke noe om tilrettelegging for utvikling av sjømatnæringene i kommunen. Det er viktig at arealstrategiene og videre prosess bidrar til å sikre at planen legger til rette også for næringsutvikling som nevnt over.

Fiskeri- og havbruksnæringen er viktige brukere av kommunens sjøareal og den nye arealplanen vil legge premisser for fremtidig bruk. Nordland fylkeskommune er opptatt av at kommunen bidrar til å sikre tilstrekkelige arealer for utviklingen av marin sektor. Dette bør skje ved at kommunen gjennomfører en bred inkluderende planleggingsprosess med de ulike interessegrupper, så som fiskerinæringen, akvakulturnæringen, fiskeindustrien og andre tilknyttede næringer, slik at disse får anledning til å melde sine behov og dokumentere sine arealinteresser.

Regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene avsetter tilstrekkelig areal til ønsket vekst i oppdretts- og havbruksnæringen gjennom oppdaterte planer, som også ivaretar miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Fiskeri- og akvakulturnæringen har stor betydning for regionen når det gjelder både matproduksjon, verdiskaping, arbeidsplasser og bosetting, både direkte og indirekte.

I Nordland fylkeskommunes arealpolitiske retningslinjer kapittel 8.5 framgår det at *arealplanleggingen på alle nivå må sikre at akvakulturnæringen får tilstrekkelige og tilfredsstillende arealer til en bærekraftig produksjon. Det framgår også at i gyte- og oppvekstområder for fisk skal det ikke igangsettes virksomhet som kan skade disse områdene. Hensynet til biologisk mangfold skal vektlegges i forvaltningen. Slike områder, samt viktige fiskeområder skal avsettes i kommuneplanen.*

Akvakulturnæringens arealinteresser

Regjeringen har som mål at Norge skal lede an i utviklingen av verdens mest produktive og miljøvennlige havbruksnæring med produksjon av matressurser til et voksende verdensmarked. Akvakultur er en dynamisk næring som over tid vil kunne ha vekslende krav til areal for å utøve sin virksomhet. Dette henger sammen med at teknologi, drift og offentlige reguleringer endrer forutsetningene for lokalisering og krav til hva som anses som egnet sjøareal. Også krav til innbyrdes avstand mellom anlegg og lokaliteter varierer etter type virksomhet og hvilken produksjon lokaliteten er godkjent for. Havbruksnæringen er derfor avhengig av en annen arealfleksibilitet sammenlignet med aktiviteter på land.

Et viktig mål for god arealplanlegging bør være at potensialet for akvakultur utnyttes og utvikles videre samtidig som andre viktige interesser ivaretas. Meløy kommune legger opp til en god tilnærming for planleggingen når det i forslag til planprogram anføres at *Det må i revisjonen av arealdelen gjøres en kunnskapsbasert vurdering av både eksisterende lokasjoner og fremtidige lokasjoner for å tilrettelegge for ulik aktivitet langs kysten vår, uten at det går på bekostning av naturmangfoldet i havet og langs kysten. Særlig må eksisterende og fremtidige lokasjoner for akvakultur og planleggingen av disse gjennomgå i arbeidet med revisjonen av arealdelen.*

Nordland fylkeskommune forventer at kommunen ved gjennomgang av områder for akvakultur setter av areal til næringen for de eksisterende akvakulturanlegg i kommunen, og at disse i tillegg får tilstrekkelig med areal for fleksibel, forutsigbar og best mulig drift. Nordland fylkeskommune tilrår at alle eksisterende og nye akvakulturområder så langt som mulig avsettes som énbruks akvakulturområder i plankartet. Dersom områder hvor det i dag finnes eksisterende godkjent akvakulturlokalitet ikke avsettes til dette formålet i ny plan, eller at områder for akvakultur i gjeldende plan ikke videreføres i ny plan, ber vi om at dette begrunnes. Informasjon om plassering av eksisterende anlegg er tilgjengelig i Fiskeridirektoratets kartverktøy, Yggdrasil. I tillegg er det viktig at næringa gis anledning til å fremme gode innspill med hensyn til faktisk/ønsket plassering.

Dersom det i Meløy kommune i dag er søkt og etablert lokaliteter på bakgrunn av dispensasjon fra arealplan, er det viktig å merke seg at dispensasjonsvedtak gitt fra gjeldende plan ikke nødvendigvis lenger vil gjelde når ny plan er vedtatt, da det er ny plan som legger premissene for arealbruken.

Laks er den desidert viktigste arten innen akvakultur i Nordland. Det pågår nå også en ny, stor satsing på akvakultur av torsk og makroalger, men også skjell og andre marine arter kan være aktuelle. En lokalitet for tare vil for eksempel ha helt andre krav enn en lokalitet for laks. Tareproduksjon kan ofte foregå i grunnere områder enn tradisjonell akvakultur. Det er verdt å merke seg at det også er økt interesse for å kombinere akvakultur av laks og tare på samme lokalitet, såkalt integrert akvakultur (IMTA), for å kunne utnytte ressursene bedre, både med tanke på miljø og areal. Gjennom Hurdalsplattformen har regjeringen sagt at de vil legge til rette for økt forskning på og mer næringsaktivitet knyttet til tang og tare og nye marine ressurser. Selv om det ikke vil være mulig å forutse framtidige behov, er det viktig at kommunene gjennom avsetning av arealer til akvakultur, legger opp til en viss fleksibilitet og eventuelt skiller mellom areal avsatt til ulike formål jf. PBL §11-11. nr. 7 om bestemmelser om hvilke artsgrupper eller arter av akvakultur som kan etableres enkeltvis eller i kombinasjon.

Kommunen har anledning til, i nødvendig utstrekning, å gi bestemmelser knyttet til hovedformål og/eller underformål i kommuneplanens arealdel. Aktuelle bestemmelser følger av PBL §§ 11-9, 11-10 og 11-11. Det er viktig at bestemmelsene er klare og konkrete og ikke gir rom for tvil og bruk av skjønn for å vurdere om det åpnes for å søke akvakultur eller ikke. Dette for å gi både akvakulturnæringen og andre brukere med interesser i kystsonen forutsigbarhet og unngå juridiske utfordringer etter at planen er vedtatt.

Kommunen bør i sin planlegging ta høyde for at næringen kan få behov for utvidelse av eksisterende areal og nye områder til akvakultur. Dersom det ikke er mulig å identifisere nye énbruks akvakulturområder, bør kommunen åpne for en fleksibel arealforvaltning. Da kan akvakultur kombineres med ett eller flere av underformålene ferdsel, farleder, fiske, natur- og friluftsområder, jf. PBL § 11-7 nr. 6, i områder med lavt/moderat konfliktpotensial. Det frarådes at akvakultur inngår i områder med mulig høyt konfliktpotensial eller der det kan forventes å komme i direkte konflikt med andre interesser som fiske.

Vi gjør oppmerksom på at alle deler av akvakulturanlegg i sjø, både den flytende delen av anlegget, tilhørende flåter og fortøyninger, må være avsatt til formålet for at en lokalitet skal kunne sies å være i tråd med kommuneplanen og søknad kan fremmes etter akvakulturloven. Der hvor fortøyninger kan komme i konflikt med farleder/hvit sektor mv., kan løsningen være å avsette deler av akvakulturområdet til fortøyninger og gi bestemmelser til arealformålet om hvor dypt

fortøyningene minst må ligge i vannsøyla jf PBL § 11-11 nr. 3. *bruk og vern av vannflate, vannsøyle og bunn.*

Fiskerinæringens arealinteresser

Fiskeridirektoratet har ansvar for å kartlegge og oppdatere relevante kystnære fiskeridata, så som gyteområder, viktige beite- og oppvekstområder, fiskeplasser med passive og aktive redskap og låssettingsplasser. Kartleggingen er i stor grad erfaringsbasert kunnskap akkumulert over tid og innhentet gjennom intervjuer med fiskere. Havforskningsinstituttet har gjennomført eggteillinger og kartlagt gytefelt for torsk langs store deler av kysten. Disse dataene fra Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet er tilgjengelig i tidligere nevnte kartdatabase, Yggdrasil, og er nyttig og viktig kunnskapsgrunnlag i det videre planarbeidet når det skal gjøres arealvurderinger og konsekvensutredning. Nordland fylkeskommune anbefaler at de viktigste ressursområdene for fiskerinæringen avsettes til énbruks fiske og/eller hensynssoner for å fremheve og sikre deres verdi som bruksområder for fiske og naturområder i plankartet.

Nordland fylkeskommune minner om at det er viktig å se land og sjø i sammenheng i arealplanleggingen. I denne sammenheng vil vi nevne næringsvirksomhet på land som landbaserte matfiskanlegg, settefiskanlegg og annen sjømatindustri. Slike anlegg har ofte lange rørledninger i sjø både for inntak av vann til produksjonen og utslipp av avløpsvann fra anleggene. Det kan være hensiktsmessig å avsette hensynssoner i sjø rundt slik virksomhet på land eller rørtraséer for å best mulig ivareta hensynet til mattrygghet, fiskevelferd og sikkerhet til sjøs.

Fylkesveg

Det offentlige vegnettet i Meløy består av 130 km fylkesveg og 120 km kommunale veier (ingen riksveger). Flere av fylkesvegene i kommunen er hovedveger, men spesielt fylkesveg 17 har en viktig funksjon innad i kommunen og som gjennomfartsåre til nabokommuner nord og sør for Meløy. Nordland fylkeskommune eier, drifter og forvalter fylkesvegene i kommunen. Fylkeskommunens interesse her er fremkommelighet og trafiksikkerhet langs fylkesvegene, hvor nullvisjonen, om null drepte eller hardt skadde i vegtrafikken, ligger til grunn.

I den grad at kommunen ønsker å legge til rette for ny utbygging og fortetting langs fylkesvegnettet, bør dette komme frem i kommuneplanens arealdel. Det er svært viktig at det settes krav til utarbeidelse av detaljregulering for byggeområdene, da enkeltvis utbygging ofte vil kunne bli etablert tilfeldig og planløst uten en nærmere avklaring når det gjelder for eksempel infrastruktur.

Ønsker kommunen å legge ut nye områder til boliger, bør det satses på områder som allerede har utbygget infrastruktur med god nok vegstandard. Dersom kommunen legger ut nye områder uten at kvaliteten på vegsystemet er godt nok, er det viktig å bruke rekkefølgekrav i bestemmelsene. Dette vil da sikre at nødvendig vegsystem er på plass før boligene tas i bruk. Fylkeskommunen som vegmyndighet er opptatt av at det legges til rette for myke trafikanter, spesielt må trygg skoleveg sikres.

Det er positivt at kommunene planlegger for myke trafikanter i KPA og at kommunen utarbeider reguleringsplaner for fysiske tiltak som fortau og g/s-veger langs fylkesvegene. Dette er fysiske tiltak som kommer skolebarn og ungdom og alle myke trafikanter til gode og som medvirker til trafiksikre, attraktive og funksjonelle lokalsamfunn.

Det er en sammenheng mellom antall avkjørsler på en vegstrekning og ulykkesrisiko. Dersom det foreslås nye utbyggingsområder som krever nye avkjørsler eller kryss med fylkesveg, bør dette diskuteres med vegmyndigheten før planforslaget legges ut til offentlig ettersyn/høring. Det er positivt at kommunen vil vurdere å innskrenke omfanget av spredte bolig- og fritidsområder og at det legges opp til en arealstrategi med vekt på gode oppvekstvilkår for barn og unge.

Rammeplan for avkjørsler og byggegrenser langs fylkesveg i Nordland 2021 er revidert nylig. Rammeplanen gir føringer for hvor det kan tillates nye eller utvidet bruk av avkjørsler og har differensierte byggegrenser for ulike holdningsklasser.

I Veglovens § 29 er det åpnet for at fylkeskommunene kan fastsette annen byggegrense langs fylkesveger enn det som er nevnt i Vegloven. I ny rammeplan for Nordland fylke er Veglovens byggegrense differensiert for ulike holdningsklasser, det vil si den overstyrer vegloven. Langs de viktigste ferdselsårene opprettholdes kravet om byggegrense på 50 meter for holdningsklasse *meget streng* og *streng*, mens man langs sekundære fylkesveger kan bygge så nært som henholdsvis 30 for *mindre streng* og 15 meter for *lite streng* holdningsklasse, uten søknad.

I Meløy gjelder følgende: Fv. 17 har streng holdningsklasse, fv. 7426 Foreveien, fv. 7420 Bjærangsfjordveien og fv. 7432 Ørnesveien i Glomfjord har mindre streng holdning. De resterende fylkesvegene; fv. 7424 Marklandsveien, fv. 7428 Støttveien, fv. 7434 på Meløya og fv. 7430 Engavågen/Grønøy/Åmnøy har holdningsklasse lite streng.

Vi ber om at kommunen merker seg rammeplanen og tar den inn som en retningslinje i kommuneplanens arealdel, med tanke på avkjørsler og byggegrenser langs fylkesveg.

- Stoppepunkter og utfartsparkering

For å unngå kryssing av veg er det viktig at parkeringsplasser etableres på samme side av vegen som målområdet. Videre må det avsettes tilstrekkelig med areal slik at man unngår parkering på og langs veg. Avkjørsel skal ha utforming i henhold til vegnormalene.

- Universell utforming

Universell utforming og økt tilgjengelighet skal bidra til et universelt utformet samfunn. Tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne er sentralt. Universell utforming vil også gjelde for fylkesveger.

- Kollektivtransport

Kommunen bes ta med kollektivtransport i planforslaget, spesielt med hensyn til trygg skoleveg. Fylkeskommunen er generelt opptatt av å forbedre forholdene for kollektivtransport i den grad det er mulig. Det innebærer bl.a. tilrettelegging for holdeplasser langs vegnettet og etablering/forbedring av knutepunkter/holdplasser, der dette er naturlig. Kollektivtransport er et viktig ledd i kommunikasjonssystemet.

- Støy

Kommunen gjøres oppmerksom på ansvaret om å overholde *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442) i egne arealplaner.

Friluftsliv

Besøksstrategi for Láhko nasjonalpark er under utarbeidelse og kommunen bør ha en dialog med nasjonalparkforvalter om mulige innfallsport(er) til nasjonalparken. Fylkeskommunen anbefaler at eventuelle arealmessige konsekvenser av innfallsport(er) til Láhko innarbeides under punkt 4.3.2 i planprogrammet.

Arealstrategiene ser ut til å ivareta friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse på en god måte, og det er positivt at videre innspill i planprosessen skal vurderes opp mot disse.

Landskap

Landskapet i Meløy er variert og omfatter mange ulike typer landskap, herunder også landskap av regional og nasjonal verdi. Fylkeskommunen har tidligere gjennomført en kartlegging av typiske og sjeldne landskap i Nordland. Det kan spesielt framheves at landskapsområdene Engabreen, Vestisen og Austisen i Meløy, ut fra sine egenskaper som beskriver en sjeldent god og typisk utforming innenfor sine respektive landskapstyper, er klassifisert som landskap av nasjonal betydning. Dette er verdier som er viktig å ta hensyn til i det videre planarbeidet.

Vannmiljø

Planarbeidet med kommuneplanens arealdel, både på land og i sjø, vil berøre vannforekomster. Derfor er det behov for at kommunen i det videre planarbeidet utreder hvilken effekt planen vil ha på miljøtilstanden i berørte vannforekomster, og om tiltak som planen åpner for vil kunne få konsekvenser for om miljømålene kan nås. Dersom planforslaget vil kunne påvirke måloppnåelsen må det gjøres en egen vurdering etter vannforskriftens § 12 om ny aktivitet eller nye inngrep.

Nordland fylkeskommune er på generelt grunnlag opptatt av at kommunene i Nordland skal legge opp til en arealforvaltning med tanke på å sikre god miljøtilstand i sjøer, elver, grunnvann og kystvann. Nordland fylkeskommune anbefaler derfor at kommunen innarbeider en egen planbestemmelse eller retningslinje for vannmiljøet. For eksempel en generell bestemmelse/retningslinje knyttet til at Vannmiljø og vedtatte miljømål skal vurderes og hensyntas i alt planarbeid som kan påvirke vannforekomstene innenfor dette gitte planområde. Innarbeiding av slike bestemmelser/retningslinjene vil bidra til å se vannforvaltning og kommunal planlegging i sammenheng.

Fylkeskommunen viser for øvrig til våre regionale retningslinjer i kapittel 2.3 i vannforvaltningsplanen. Disse retningslinjer legger føringer for arealplanlegging i fylket vårt. Det er utarbeidet retningslinjer knyttet til følgende temaer: *vannmiljø generelt, naturfare og klimatilpasning, overvannshåndtering, deponering av masser, grøntdrag og kantsoner, og kystsonen*. Retningslinjene skal bidra til å sikre at vannmiljø ikke påvirkes, eller påvirkes i minst mulig grad. Det vises også til bestemmelser og hensynssoner som kan anvendes for å sikre vannmiljø i arealplaner. Regional plan for vannforvaltning kan lastes ned her: <https://www.vannportalen.no/vannregioner/nordland/plandokumenter-vannregion-nordland/planperiode-2022---2027/>

Innspill til planprogrammet

Regionale føringer

Av regionale føringer er flere regionale planer relevante. Fylkeskommunen forventer at Fylkesplan for Nordland 2013-2025, med planbestemmelsen i kap. 7 og de arealpolitiske retningslinjene i

kap.8, følges opp i planarbeidet. Ut over de arealpolitiske føringene er det viktig å hensyn til den regionale folkehelseplanen, regional plan for klima og miljø og regional plan for landbruk. I tillegg legger Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion 2022-2027, føringer for forvaltningen av vannforekomstene i fylket. Vannforskriftens §§ 4-7 definerer miljømål for vannforekomstene, og vannforvaltningsplanen har fastsatt de konkrete miljømålene. Av vannforskriftens § 4 fremgår at det ikke er tillatt å forringe miljøtilstanden i vannforekomstene. Dersom tilstanden er dårligere enn god tilstand, skal det gjøres tiltak for å forbedre tilstanden.

Samtidig har fylkeskommunen oppgaver innenfor vegforvaltning. Nordland fylkeskommune eier, drifter, vedlikeholder og forvalter fylkesvegene i kommunen. Fylkeskommunens interesse her er fremkommelighet og trafikksikkerhet langs fylkesvegene, hvor nullvisjonen, om null drepte eller hardt skadde i vegtrafikken, ligger til grunn. Vegnormalen er hjemlet i vegloven og gjelder for all planlegging og bygging av offentlige veier. Fylkeskommunen har ansvar for å sørge for at vegnormalene, og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planarbeidet. Dersom planlagte tiltak-strider mot disse, anses de også å stride mot vesentlige nasjonale og regionale interesser.

Konsekvensutredninger

Det fremgår ikke av planprogrammet hvilke temaer som skal inngå i arbeidet med konsekvensutredninger. I tråd med plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger, så må både temaer og vurderingen av utvalget, legges til før planprogrammet vedtas.

Det er ikke utarbeidet en metodebeskrivelse for hvordan konsekvensutredningene skal gjennomføres, i planprogrammet. Metode må beskrives i planprogrammet før det vedtas. Fylkeskommunen ber om at metode(n)e som blir brukt beskrives detaljert for å sikre etterprøvbarehet og forståelse i planprosessen. Veilederen for konsekvensutredninger i kommuneplanens arealdel, Statens vegvesen sin håndbok v712 og Miljødirektoratet sin veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø, vil kunne være aktuelle for det videre planarbeidet. I tillegg kan det være aktuelt å benytte metode for å utrede helsekonsekvenser tilknyttet enkelte arealformål.

Nyere tids kulturminner

Kulturminner og kulturmiljø blir ikke nevnt i de oversendte dokumentene. Fylkeskommunen vil derfor påminne at temaet må inkluderes i konsekvensutredningen som skal gjennomføres. Selv om kulturminneplanen enda ikke er vedtatt, vil dette være et godt kunnskapsgrunnlag for både konsekvensutredningen og utarbeidelse av plankart med hensynssoner. Videre anbefales det at det lages et temakart for kulturminner og kulturmiljø. Utover dette er det positivt at gjenbruk og transformasjon skal settes søkelys på i det videre planarbeidet.

Vannmiljø

Fylkeskommunen viser her til at det i forskrift om konsekvensutredning § 21 vises til hvilke tema som skal vurderes utredet. En av disse temaene er vannmiljø, jf vannforskriften.

Fylkeskommunen gjør her oppmerksom på, jamfør nasjonal veileder for planlegging i sjø og forskrift om konsekvensutredninger, at vannmiljø som kan påvirkes av nye eller endrede tiltak i planområdet, utredes. Fylkeskommunen ber kommunen ta dette inn som et eget tema i konsekvensutredningen. Dette for er å sikre at vannmiljø blir vurdert og utredet i planarbeidet, samt

at føringer i regional plan for vannforvaltning og vannforskriften blir ivaretatt på en tilstrekkelig måte.

Medvirkning

Det legges opp til en aktiv og omfattende medvirkningsprosess. Det er bra at reinbeitedistriktet også skal involveres for å sikre deres interesser. Fylkeskommunen minner om kommunens særlige ansvar om å tilrettelegge for deltagelse fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, slik som barn og unge. Siden en kommuneplanens arealdel blir en avveining mellom mange ulike interesser, er det svært positivt at det legges opp til å anvende regionalt planforum i prosessen.

Planprosess

Kommunenes arealdeler har ofte vist seg å få vesentlig lengre tidshorisonnt enn de forventede 4 år for rullering. Dette, sett i sammenheng med at dispensasjoner kun unntaksvis skal anvendes, innebærer at det er svært viktig med langsiktig tenking når arealplanen utarbeides. Dette også for å ivareta bærekraftsperspektivene, økosystemtjenester og tilpasse endringer i arealbruk etter endringer i klima.

Veiledning

Digital plandialog

I samarbeid med Kartverket og Statsforvalteren i Nordland tilbyr fylkeskommunen kvalitetssikring av planer og publisering i Nordlandsatlas. Dette gjelder både planavgrensning ved oppstart, planforslag ved høring / offentlig ettersyn og endelig vedtatt plan. Publisering i Nordlandsatlas bidrar til bedre dialog og medvirkning i planarbeidet, og gir god oversikt over arealforvaltningen. Vi ber derfor kommuner og planleggere benytte seg av tjenesten. Send planforslag i sosi-format til plannordland@kartverket.no.

Generelt om veiledning

Fylkeskommunen er i gang med å flytte over veiledning på andre arenaer enn gjennom innspill og uttalelser til plansaker. Ved behov for veiledning eller å diskutere planfaglige spørsmål, kan faggruppa for plan, klima og naturressurser, kontaktes.

For generell veiledning viser fylkeskommunen til vårt nettsted nfk.no/planlegging og regjeringens nettsider for planlegging, planlegging.no.

Med vennlig hilsen

Una Sjørbotten
seksjonsleder plan og ressursutvikling

Silje Charlotta Wästlund
faggrupeleder plan, klima og naturressurser

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Kontaktskjema

Tema	Saksbehandler	E-post/Tlf.
Fiskeri og akvakultur	Elisabeth Karlsen	elkarl@nfk.no / 994 65 503

Arkeologiske kulturminner	Martinus Hauglid	marhau@nfk.no / 909 59 111
Nyere tids kulturminner	Grethe Kvam Vorvik	grevor@nfk.no / 75 65 09 04
Friluftsliv	Hege S. Bekken	hegbek@nfk.no / 905 31 049
Fylkesveg	Toril Barthel	sesjon@nfk.no / 75 65 52 25
Vannmiljø	Lars Ekker	larekk@nfk.no / 414 79 514
Øvrig	Silje Wästlund	silwas@nfk.no / 478 34 842

Kopi til:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Nordland			
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Norges Vassdrags- Og	Capitolgården Kongens gate		
Energidirektorat	52	8514	Narvik
(nve) Region Nord			
Samediggi	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok
Sametinget			
Statsforvalteren I	Postboks 1405	8002	Bodø
Nordland			

Meløy kommune
Gammelveien 5

8150 Ørnes

Forsinket uttalelse til plansaker

Nordland fylkeskommune har per dags dato mange saker til behandling. Arbeidsmengden gjør at vi ikke får til å gi innspill til oppstartsvarselet til kommuneplanens arealdel per nå.

Fylkeskommunen forventer, i tråd med plan- og bygningsloven § 11-1, andre ledd, at kommuneplanen ivaretar og legger til grunn regionale mål og interesser i planarbeidet. Herunder forholder seg til regional arealpolitisk planbestemmelse og retningslinjer som framgår av Fylkesplan for Nordland 2013-2025, lov om kulturminner, akvakulturloven, folkehelseloven, naturmangfoldloven, vegloven og vegnormalen, samt rikspolitiske retningslinjer.

Fylkeskommunen ønsker å bidra i planarbeidet, og vil komme med innspill i løpet av siste uken i august. Fylkeskommunens rådgivere stiller gjerne opp på møte med kommunen for å diskutere problemstillinger eller veiledning generelt etter plan- og bygningsloven.

Vi beklager ulempene dette medfører.

Med vennlig hilsen
Silje Charlotta Wästlund
faggrupeleder plan, klima og naturressurser

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Fiskeridirektoratet Region Nordland Norges	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Vassdrags- Og Energidirektorat (nve) Region Nord	Capitolgården Kongens gate 52	8514	Narvik
Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK

Adresse: Postmottak Tlf.: 75650000
Fylkeshuset E-post: post@nfk.no
8048 Bodø

Samfunnsutvikling
Plan, klima og naturressurser
Silje Charlotta Wästlund
Tlf: 75650029

Besøksadresse: Prinsensgate 100

Kopi til:

Statens vegvesen
Bodø Kontorsted
Statsforvalteren i
Nordland

Postboks 1403

8002

Bodø

Postboks 1405

8002

BODØ